

Obsah

Ohlédnutí za rokem 2022	5
Služba sociálně terapeutické dílny 2022	8
Příběh dobré praxe v roce 2022	9
Služba chráněné bydlení 2022	10
Příběh ženy z Liberce	11
Příběh ženy z České Lípy	12
Služba podpora samostatného bydlení 2022	14
Ne všechny příběhy musí mít šťastný konec – příběh ženy z Tanvaldska	20
Služba sociální rehabilitace – multidisciplinární tým 2022	22
Příběh paní Milady z Liberce	23
Příběh pana Martina z Nového Boru	24
Služba domov se zvláštním režimem – Domov Krásná Studánka 2022	26
Zaměstnávání	30
Výroční zpráva Fokus Liberec 2022 – Oddělení zaměstnávání	31
Ekonomický úsek	34
Další činnosti	36
Klubové aktivity v roce 2022	37
Destigmatizace a prevence	40
Poděkování	42
Finanční část	44
Náklady a výnosy 2022, přehled darů, příspěvků a dotací	45
Zpráva nezávislého auditora	48

Ohlédnutí za rokem 2022

V roce 2022 se Fokusu podařilo doplnit terénní tým sociální rehabilitace o zdravotní část a začít tak naplňovat vizi multidisciplinarity. Nejprve ovšem bylo nezbytné zaregistrovat nové obory – psychiatrickou ambulanci a psychiatrickou sestru, projít výběrovým řízením a proniknout do zcela nové oblasti zdravotních pojišťoven. Také zpracovat provozní řád nové psychiatrické ambulance a získat souhlasná stanoviska úřadů k tomu, abychom zdravotní službu mohli skutečně začít poskytovat. Dalším nově registrovaným zdravotnickým oborem libereckého Fokusu pak byla všeobecná sestra v našem malokapacitním domově se zvláštním režimem. Do vzniku této pracovní pozice byla zdravotní služba nasmlouvána externě s terénními sestrami home care, ale zejména somatické obtíže obyvatel domova již vyžadovaly přítomnost zdravotníka přímo ve službě.

Jak už je ve Fokusu pravidlem, jedna změna vyvolává celý řetěz dalších změn a událost. Takže bylo třeba rozšířit náš vozový park, pro kanceláře terénních služeb jsme museli hledat nové prostory a uvolnit prostor ambulance. Změnilo se do jisté míry personální složení terénních týmů a začala se tvořit metodická část sociální i zdravotní části. Rozrostl se počet supervizí o bálintovské semináře právě pro multidisciplinární tým, který pracuje asertivním přístupem, ve své praxi se častěji potkává s málo motivovanými klienty a musí se učit respektovat různé návrhy svých členů na řešení jejich situace.

V souvislosti s rozvojem multidisciplinárních týmů se více než kdy jindy začala objevovat

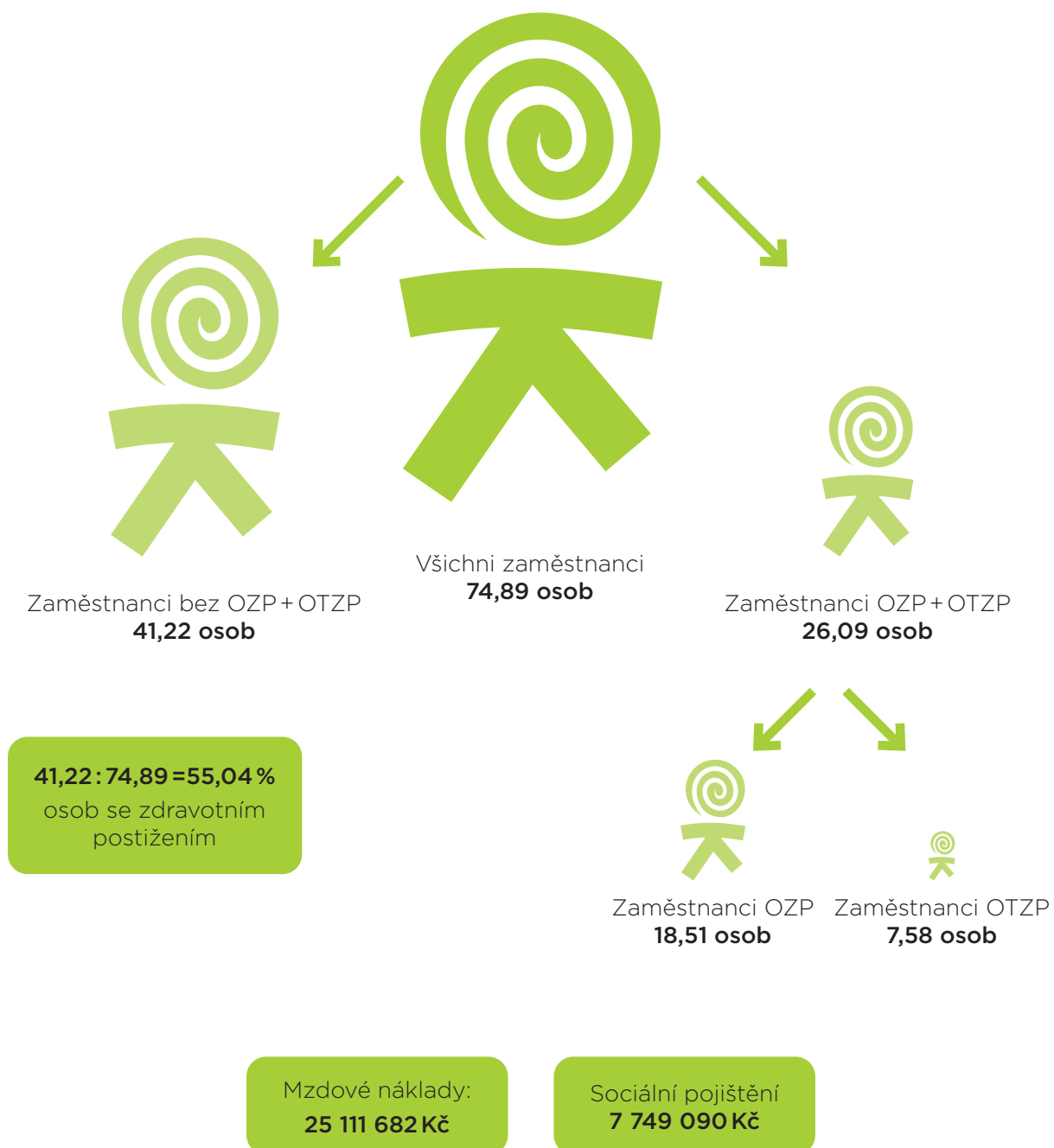
nezbytnost spolupráce s dalšími sociálními i zdravotními službami, obcemi, veřejnými opatrovníky, rodinami a dalšími subjekty. Pro naplnění tohoto cíle FOKUS Liberec inicioval setkání poskytovatelů (v rámci Krajské koordináční skupiny duševního zdraví), ve spolupráci s krajskou koordinátorkou kulaté stoly pro veřejné opatrovníky, duální stoly pro setkávání s adiktologickými službami. Prohloubila se spolupráce s humanitní a pedagogickou fakultou Technické univerzity, navázala spolupráce se Střední zdravotnickou školou v Liberci a pokračovaly destigmatizační programy zaměřené na střední školy. Vytvořil se systém spolupráce s jednotlivými ORP, zejména zapojení do různých pracovních skupin a do komunitního plánování.

Změny týkající se multidisciplinárního přístupu při řešení problematiky duševního zdraví dospělých lidí a do budoucna i dětí a jejich rodin, pro FOKUS Liberec rokem 2022 rozhodně nekončí. Tento rok však byl důležitým startem. Zjistili jsme, že i když je tento způsob práce realizován v rámci jedné organizace, domluvit se mezioborově rozhodně není jednoduchou záležitostí. Rozběhnout fungování nových zdravotních oborů bez finanční rezervy, také vyžaduje značnou dávku odvahy a do určité míry i improvizaci. Dobrá spolupráce s obcemi a s Libereckým krajem by však mohla zajistit stabilní fungování multidisciplinárních týmů a vznik prvního CDZ v kraji v blízké budoucnosti. Doufejme, že se v příštích letech toto očekávání naplní.

PhDr. Jana Horáková
ředitelka Fokusu

Informace o zaměstnancích

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců v roce 2022

Přehled soc. služeb a zaměstnávání

Počet platných smluv uzavřených v roce 2022

Sociální služby Fokusu Liberec

V roce 2022 sociální služby využilo celkem 328 klientů, kterým jsme poskytli 65 099 hodin péče:

Název služby	Identifikátor	Forma služby	Počet klientů	Počet hodin poskytnuté péče
Domov Krásná Studánka	1 226 991	pobytová	11	14 063
Sociálně terapeutické dílny	5 563 434	ambulantní	46	6 278
Sociální rehabilitace	8 208 204	terénní a ambulantní	103	16 572
Chráněné bydlení	3 865 693	pobytová	51	8 922
Podpora samostatného bydlení	3 956 108	terénní	117	19 264
Celkem			328	65 099

Všechny sociální služby vycházejí z těchto obecných principů:

- Podpora samostatnosti a soběstačnosti, vyrovnávání příležitostí (např. v oblasti práce, bydlení, společenských vztahů, trávení volného času apod.).
- Individuální přístup respektující potřeby a volbu klienta.
- Práce s širším okolím klienta, zejména s jeho rodinou.
- Informovanost klienta (o poskytovaných službách, službách jiných poskytovatelů, běžných veřejných službách apod.).
- Respektování a obhajoba práv duševně nemocných (při kontaktu s úřady, zdravotnickými službami, soudy, institucemi apod.).
- Respektování práv klientů na ochranu osobních údajů a důvěrnost informací.
- Respektování klientů služeb jako rovnoprávných partnerů.
- Komunitní přístup, při poskytování služeb a komunitní práce.

Služba sociálně terapeutické dílny 2022

Služba připravuje osoby s duševním onemocněním na návrat do běžného života prostřednictvím praktických nácviků. Návratem do běžného života se rozumí získání zaměstnání na volném nebo chráněném pracovním trhu, znovuzачlenění do společnosti, nabytí nových dovedností pro samostatný život či nabytí inspirací pro kvalitnější trávení volného času.

Nácviky probíhají formou individuálních nebo skupinových setkání v různě zaměřených programech. Výběr druhu programu závisí na potřebách a vůli klienta.

V roce 2022 služba STD opět nabídla tradiční programy zabývající se rozvojem manuálních dovedností. Mezi ně každoročně patří dílenské nácviky a vaření. Program vaření prošel v 1. polovině roku drobnými úpravami a v průběhu roku se stal žádaným. Programem prošlo 7 klientů, z toho 5 mužů. U mužů je také v oblibě nácvik práce se dřevem. Tím prošlo během roku 2022 dvanáct zájemců.

Za úspěch služby považujeme zakotvení nácviku PC dovedností, který byl otevřen v roce 2021. Dále zavedení nového programu Duše a mysl v kondici, který nabízí trénink kognitivních funkcí, práci s emocemi a edukaci. A do třetice za pozitivní změnu považujeme rozšíření fungujícího programu Práce krok za krokem o podporu při zaměstnání.

Nácvikem PC dovedností prošlo za rok 2022 šest osob, z toho 2 úplní začátečníci. Tréninkem kognice 5 osob a programem Práce krok za krokem 8 klientů. Z toho 2 klienti získali nové zaměstnání a 1 klient se díky stabilizaci vrátil ke studiu SŠ. Dva klienti měli zájem o zvýšení vzdělání (dokončení studia, nástup do vyššího stupně vzdělání). Díky sociálnímu poradenství zhodnotili své schopnosti a našli vhodné příležitosti. Další 3 klienti využili podporu pro udržení zaměstnání.

V roce 2022 získalo zaměstnání celkem 11 osob z 18, kteří si získání zaměstnání vytýčili za svůj cíl. Někteří využili výše zmíněný a úžeji specializovaný program, ostatní získali podporu v dalších programech STD. V několika případech šlo o spolupráci s další službou společnosti Fokus Liberec.

Za celý rok podpořila služba STD 46 osob s duševním onemocněním.

Mezi neúspěchy řadí služba STD uzavření Arte-programu. Tento program využíval výtvarné prostředky k rozvoji psychosociálních dovedností. Uzavření programu bylo způsobené odchodem odborné pracovnice. Doposud se nepodařilo tuto ztrátu nahradit. Znovuotevření programu zůstává plánem služby do dalších let.

Příběh dobré praxe v roce 2022

Paní Štěpánka **věk 38 let, schizofrenie**

Slečna Štěpánka začala spolupracovat se službou v polovině roku 2020. Na začátku dalšího roku byla hospitalizovaná a hospitalizace trvala více než 4 měsíce. Když se Štěpánka vrátila po hospitalizaci, byla dezorientovaná v prostoru, nedokázala sama dojít do Fokusu, těžko se jí komunikovalo, na otázky odpovídala jednoslovně nebo úsměvem.

Štěpánka je milá mladá žena, která vystudovala bakaláře. Cestu ji zkrížila schizofrenie, se kterou se potýká od rané dospělosti. Ataka nemoci ji zabránila dokončit další úroveň studia. Po stabilizaci zdravotního stavu žila běžným způsobem života, měla svůj byt, přítele a pracovala na pozici pokladní. Jak sama říká, připadala si tak normálně, že si myslela, že nemusí užívat předepsané léky. Přišla další ataka nemoci a zhoršení celkového stavu. Následovalo přestěhování zpět k rodičům, kteří Štěpánce poskytli péči a ochranu. Bohužel přišla další ataka nemoci a hospitalizace. Důvod není plně vyjasněn. Dle výpovědi rodiny, zhoršení zdravotního stavu odstartoval proběhlý covid-19.

Když se slečna Štěpánka vrátila z nemocnice, začala navštěvovat 2x v týdnu rukodělný program. Trénovala zručnost skládáním jednoduchých, později složitějších, origami, malováním i vařením; trénovala krátkodobou paměť společně se svými souputníky prostřednictvím deskových her; trénovala verbální komunikaci. Po částečné stabilizaci

si začala přát, aby se jí vrátil ten život, který měla před posledními 2 hospitalizacemi. Aby se mohla vrátit do svého bytu, a tam samostatně žít s přítelem, aby měla práci a byla finančně i jinak soběstačná.

Začátkem roku 2022 jsme společně sepsaly nový individuální plán. Na jeho konci byla práce jako pokladní. Obě jsme věděly, že Štěpánka bude muset urazit ještě kus cesty. Štěpánka je však velmi trpělivá. Ano, někdy ji rozlícitostní, že již nemá takové dovednosti jako před atakami, nicméně trpělivě postupuje krůček po krůčku kupředu zase zpět ke svým dovednostem.

Každým týdnem bylo vidět zlepšení, a to jak na poli krátkodobé paměti, verbální komunikace, tak manuální zručnosti. Do nácviku jsme zařadili práci s počítačem. Znovu opráškala elektronickou poštu, vyhledávání na internetu, psaní ve wordu i práci s excelem.

Na podzim roku 2022 získala zaměstnání na zkrácený úvazek na chráněném pracovišti.

Schizofrenie často způsobuje zhoršení exekutivních funkcí, tedy schopnost zorganizovat si čas a dávat věci do logických souvislostí. Toto zůstává Štěpánčiným handicapem nadále.

Zpracovala:

Mgr. Kamila Novotná
vedoucí služby STD

www.fokusliberec.cz/stranky/82/socialne-terapeuticke-dilny-.html

Služba chráněné bydlení 2022

Chráněné bydlení Liberci:

V prvním čtvrtletí roku 2022 se podařilo přestěhovat jednoho klienta zpět do jeho domu u Turnova. Jednalo se o muže, který byl před přijetím do služby opakovaně hospitalizován na psychiatrických odděleních. Po stabilizaci jeho finanční situace se během jeho pobytu v chráněném bydlení za pomoci rodiny podařilo dům zrekonstruovat tak, aby v něm bylo možné bydlet. Po odchodu z chráněného bydlení náš již bývalý klient začal využívat terénních služeb Fokusu. Podle posledních zpráv se mu daří dobře, k dalším hospitalizacím nedošlo a stále žije ve svém domě.

V červnu 2022 se podařilo najít bydlení klientovi, který do chráněného bydlení přišel z domova se zvláštním režimem. Během služby mu byla nabídnuta spolupráce se sociálně terapeutickými dílnami Fokus Liberec. Tuto nabídku využil a začal docházet do programu Řemeslo, který se zaměřuje a práci se dřevem a na činnosti spojené s údržbou domácností či domů. Díky jeho manuální zručnosti byl také následně v naší organizaci zaměstnán jako pomocný pracovník v řemeslné dílně. Práci i bydlení se mu podařilo udržet si doposud.

O měsíc později odešel do vlastního podnájmu v Jablonci nad Nisou také muž, který do chráněného bydlení přešel ze stejné služby v České Lípě, kde žil od roku 2014. V Liberci sdílel byt spolu s dalšími dvěma uživateli, všichni se zde vzájemně podporovali a stali se také přáteli. Pana M. se podařilo navázat na službu Agentury pro podporované zaměstnávání Rytmus o. p. s. a Sociálně terapeutické dílny Fokus Liberec. Do nového bydlení odešel za podpory pracovníků služby Podporované bydlení Fokus v Jablonci nad Nisou.

Po dvouleté spolupráci odešla ze služby chráněné bydlení do bytu přiděleném Cent-

rem bydlení Liberec další klientka. Její cestu jsme popsali blíže v příběhu paní Anny, který je součástí výroční zprávy.

Tři uživatelé odešli v průběhu roku 2022 do služeb s vyšší mírou podpory, jednalo se o domovy se zvláštním režimem.

Během roku 2022 si našli a udrželi zaměstnání dva naši uživatelé.

Chráněné bydlení v České Lípě:

Během roku 2022 se nám podařilo přestěhovat klienta do Domova Důchodců v Liberci – Františkově. Pán ve věku 68 let žil v chráněném bydlení přes pět let, ale míra podpory, kterou naše služba poskytuje, už nestačila na zajištění všech jeho potřeb. S klientem jsme dále v kontaktu přes jeho sestru, v Domově se mu líbí a je zde spokojený.

Opustit naše řady se úspěšně podařilo také klientovi, který byl patnáct let závislý na pervitinu a přišel k nám z doléčovacího programu. Nyní bydlí v podnájemném bytě, minimálně využívá naší terénní službu a i nadále si odpracovává roky potřebné pro výplatu invalidního důchodu.

Významně se také zlepšila spolupráce s klientkou, která se sebepoškozovala téměř každý týden. Ve spolupráci s organizací Isida se podařilo klientku stabilizovat do té míry, že již dokáže sebepoškozování odolat a v příštím roce si bude za naší podpory hledat vlastní bydlení.

Do vlastního bytu v nedaleké vesnici se též podařilo přestěhovat jedné z našich klientek, která si i v novém působišti udržela práci a nárazově taktéž využívá naše terénní služby.

Získat bydlení s nižší mírou podpory se podařilo dalším třem našim klientkám, z nichž

jedna se vrátila do svého původního bydliště. Za podpory naší služby si našlo a udrželo zaměstnání 12 klientů.

Problémy při poskytování služby vnímáme především v těchto oblastech

Stále více do našich služeb přicházejí klienti s duální diagnózou (psychóza ve spojení s užíváním návykových látek), což klade mnohem větší nároky na zaměstnance chráněného bydlení a potažmo i ostatní klienty.

Z toho důvodu jsme se začali aktivně vzdělávat v této problematice a v novém roce budeme pilotovat program zaměřený na tuto cílovou skupinu, nejprve v Liberci a posléze v České Lípě.

I nadále se potýkáme s nedostatkem ambulantních psychiatrů, stomatologů a nově též kožních lékařů.

Výše míry podpory poskytnutá klientům neodpovídá přiznané výši příspěvku na péči u většiny klientů.

Příběh ženy z Liberce

Paní Anna, 47 let

diagnóza: paranoidní schizofrenie s postpsychotickým defektem osobnosti, obsedantně nutková porucha

Spolupráce paní Anny a Chráněného bydlení Fokusu Liberec začala v září roku 2020, kdy se po předchozích návštěvách na oddělení Psychiatrické nemocnice v Kosmonosech a jednom zkušebním pobytu v bydlení rozhodla stát se naším klientkou. V té době jí bylo 44 let.

Poprvé byla hospitalizovaná na psychiatrickém oddělení ve 21 letech, hospitalizace se v průběhu života několikrát opakovaly. Před přijetím do chráněného bydlení byla pacientkou psychiatrické nemocnice jeden a půl roku. V té době trpěla paranoidními bludnými představami o konzumaci některých potravin a používání spotřebičů jako např. sporák nebo mikrovlnná trouba. Byla velmi uzavřená, nevyhledávala společnost druhých lidí a odmítala jejich pomoc.

Paní Annu jsme zpočátku podporovali zejména ve vztahu k jejímu zdraví a finanční situaci.

Společně jsme navštěvovali lékaře, pomáhali při dodržování léčebného režimu či komunikaci s opatrovníkem. Péči o sebe, běžné nákupy a úklid domácnosti zvládala sama.

Postupem času se prohlubovala její důvěra k pracovníkům služby i spolubydlícím. Paní Anna začala více komunikovat, zapojovat se do volnočasových aktivit a zajímat o obsluhu domácích spotřebičů. Projevila také zájem o práci. Zpočátku si práci hledala za pomoci klíčového pracovníka, poté ji byla nabídnuta možnost spolupráce se Sociálně terapeutickými dílnami Fokus Liberec a Agenturou pro podporované zaměstnávání Rytmus. Pomocí Agentury Rytmus se v dubnu roku 2022 podařilo najít paní Anně práci uklízečky. Služby sociálně terapeutické dílny využívá dodnes, kde navštěvuje program PC dovednosti.

Na jaře roku 2022 jsme také společně podali žádost o byt do Centra bydlení Liberec. Její žádosti bylo vyhověno v říjnu 2022. Od této doby žije paní Anna sama a současně využívá služeb podpory samostatného bydlení. Ze zaměstnání nakonec odešla, ale stále usiluje o získání nového místa.

Příběh ženy z České Lípy

Paní Jana, 57 let

diagnóza: paranoidní schizofrenie

V roce 2011 propukla u klientky bez jasných příčin psychická nemoc (později diagnostikovaná jako psychická ataka s dekompenzací osobnosti), která vyústila ve dvojnásobnou hospitalizaci na psychiatrii. Poté se dlouhá léta neléčila, odmítala užívání medikace, i návštěvy lékařů a upadala do neutěšené situace, jak v oblasti zdravotní a společenské, tak i finanční. Dlouhá doba o samotě prohlubovala její psychické potíže, které došly až do stavu absolutního odříznutí se od světa.

Do svého bytu si pořídila několik slepic, které jí měly z jejího pohledu pomoci s vyléčením. Tato situace byla velmi těžká pro jejího syna i matku, protože v té době už o sebe přestala klientka pečovat a její chování ji začalo reálně ohrožovat na životě.

Protože odmítala jakoukoli pomoc od lékařů i rodiny, byl podán na podzim roku 2018 k soudu návrh na omezení svéprávnosti. Řízení o omezení svéprávnosti trvalo rok – do listopadu 2019 a soud rozhodl o jejím omezení v širokém rozsahu.

Rozhodnutí soudu dalo synovi mimo jiné možnost jednat za klientku na úřadech a také rozhodovat o jejím léčení. Prvně zmiňované pravomoci mohl ihned využít k vyjednání sociálních dávek na bydlení a podání žádosti o invalidní důchod. Díky možnosti rozhodovat o způsobech léčby, mohl s ambulantním lékařem domluvit hospitalizaci klientky v psychiatrické nemocnici v Kosmonosech, protože po letech neléčené nemoci, byla delší hospitalizace jedinou možností, jak klientce pomoci.

I přes prvotní obavy, se podařilo klientku do nemocnice odvézt dobrovolně, a nakonec v nemocnici strávila celý plánovaný pobyt. Hlavní přínosem hospitalizace bylo nasazení medikace. Z dlouhodobého hlediska ale bylo

potřeba zapracovat i na oblasti sociální a na návratu do každodenního běžného života, vzhledem k tomu, že za dlouhé roky izolace klientka tuto rutinu ztratila. V této oblasti jí nemohli v nemocnici pomoci, a proto se rodina obrátila na organizaci Fokus Liberec. V roce 2020 nebyla volná místa v chráněném bydlení v Liberci, ale rozšiřovaly se kapacity této služby v České Lípě. Povedlo se vyjednat, že se klientka z hospitalizace v Kosmonosech nebude vracet do prostředí libereckého bytu, kde si prožila své, ale přestěhuje se rovnou do služby chráněného bydlení v České Lípě.

Od června 2020 začaly probíhat zkušební pobyty, které klientka zvládala bez problémů. Z počátku byla ubytována na dvouložkovém pokoji, kde se bez problémů adaptovala a celkem dobře navázala na spolubydlící. V prvních dnech potřebovala klientka podporu především při doprovodu v České Lípě, protože město neznala a nedokázala se orientovat. Prioritně jsme se také zaměřili na užívání medikace. Připravovali jsme společně lékovku a denně bylo potřeba kontrolovat užívání léků, včetně motivačních rozhovorů, proč je nutné léky užívat. Pro klientku bylo nejtěžší připustit si, že je nemocná a potřebuje pomoc od druhých, a také že opustila svůj byt, své rodinné město. Po určitém čase došlo u klientky ke smíření se situací, a to se domnívám, že bylo impulsem k nastartování se k reálnějšímu vidění života. Předností klientky bylo, že si vždy dokázala zorganizovat svůj den, chodila včas na domluvené schůzky, zvládala hospodařit s financemi podle finančního plánu. Avšak v rámci domácích činností, potřebovala ze začátku velkou podporu, a to především při vaření a při obsluze domácích spotřebičů. Bylo potřeba i zapracovat na pravidelnosti osobní hygieny, výměně čistého prádla a rozšíření šatníku. Klientka je totiž velmi skromná a úsporná ke svým osobním věcem. Vůči komunitě v chráněném

bydlení byla klientka přátelská, nekonfliktní i ochotná vyslechnout druhé. S oblibou se účastnila volnočasových aktivit. Ráda jezdila na výlety a chodila na pravidelné vycházky. Pravidelně jednou za měsíc navštěvovala svého syna i maminku.

V roce 2021 se klientka natolik zotavila, že jsme oslovili agenturu Rytmus s žádostí o pomoc při vyhledání vhodného pracovního místa v chráněné dílně v České Lípě. Klientka po dohodě s agenturou Rytmus, kam docházela pravidelně na schůzky a získávala pracovní návyky, nastoupila do chráněné dílny na 10 hodin týdně. Výborně se adaptovala a bylo znát, že jejímu zdravotnímu stavu to velmi prospívá. Zároveň se naskytla možnost přestěhovat se do jednolůžkového bytu v rámci chráněného bydlení a tuto nabídku klientka ráda přijala.

Byla to pro ni výzva, respektive zkouška, zda zvládne samostatné bydlení. Z počátku bylo potřeba dohlédnout na pravidelnost stravy, ve smyslu zajištění teplého jídla. Klientka potřebovala podporu při vaření složitějších re-

ceptů, i při výběru vhodných jídel (pestrost stravy, skladba jídelníčku). Časem se ukázalo, že klientka je schopná si uvařit a dokonce i upéct, třeba bábovku. Po vzájemné dohodě s rodinou se klientka rozhodla, že se nebude vracet do původního bytu. Syn zajistil jeho prodej a společně s námi začal vyhledávat vhodné bydlení v lokalitě Česká Lípa, a to s ohledem na zaměstnání klientky, dostupnost lékařů a dosah rodiny. Nakonec se podařilo sehnat bydlení, cca 20 km od České Lípy. Po dohodě se synem byla klientce po ukončení smlouvy v chráněném bydlení zajištěna následně terénní služba. I zaměstnání se podařilo udržet s tím, že pracovní místo má teď klientka v Novém Boru. Loučení s klientkou bylo velmi dojemné, všem nám poděkovala za podporu, a i nadále je s námi v kontaktu.

Zpracovaly:

Mgr. Kateřina Čermáková
vedoucí služby v České Lípě

Mgr. Barbora Krčmářová, DiS.
vedoucí služby v Liberci

www.fokusliberec.cz/stranky/80/chrane-ne-bydleni.html

Služba podpora samostatného bydlení 2022

Pracovníci všech poboček poskytli celkem Služba je realizována terénní formou jako podpora v bydlení ve vlastních domácnostech klientů nebo v nájemních bytech organizace.

Fokus Liberec nabízí v rámci své doplňkové činnosti pro osoby s duševním onemocněním možnost bydlení v pod/nájemních bytech v Jablonci nad Nisou (3 místa) v ulici Dlouhá. V České Lípě (8míst) v ulici Ruská a 7 nájemních bytů v Dubické ulici (14 míst).

Služba podpora samostatného bydlení klientům pomáhá získat nebo udržet si vlastní bydlení. Konkrétně služba spočívá v posilování dovedností v péči o domácnost, jako je například údržba bytu, úklid, praní, vaření, nákupy apod. Dále zahrnuje činnosti spojené s financováním bydlení, například podpora v hospodaření, podpora při vyřizování dávek na úradech, podpora při hledání vhodného zaměstnání, podpora při zajištění věcí souvisejících s užíváním bytu (elektrina, plyn, odpady, nájemné smlouvy) vyřizování invalidního důchodu, podpora při komunikaci při obhajobě práv a oprávněných zájmů.

Při řešení bydlení společně s klienty pracujeme na hledání komerčních podnájmů, vytváření úspor na úhradu počátečních nákladů, doprovázíme je na prohlídky komerčních i městských bytů, podporujeme při jednání s pronajímateli a při právních náležitostech spojených s podepsáním nájemní smlouvy.

Nedílnou součástí práce je také péče o zdraví. Společně hledáme cesty k dodržování léčebného režimu a pravidelných návštěv u lékaře, nebo poskytujeme podporu při řešení somatických obtíží. V případě zhoršení zdravotního stavu klientů aktivně spolupracujeme se zdravotní složkou péče o duševně nemocné, snažíme se o překonání krize, nebo relapsu nemoci, či předcházení hospitalizace. V tomto podporujeme téměř všechny naše klienty.

K činnostem pracovníků patří také vyřizování nárokových dávek. Nejvíce podporujeme klienty při žádostech o příspěvek na bydlení, vzhledem k nákladům na bydlení ve většině případů jejich příjmy nestačí na úhradu nákladů spojených s bydlením. Pomáháme vyřizovat invalidní důchod, případně dávky hmotné nouze.

Pro úspěšné zařazení se do běžného života a předcházení sociálnímu vyloučení, je důležitá seberealizace našich klientů. Uskutečnění vlastních plánů, zájmů, ale i získání zaměstnání patří obvykle k jejich hlavním cílům. Společně pracujeme na nalezení vhodného zaměstnání, nebo smysluplného trávení volného času za využití dostupných služeb v běžné komunitě.

Do poskytované služby patří také komunikace s lékaři, opatrovníky, rodinou a blízkými klientů služby, a v neposlední řadě návštěvy klientů v případě hospitalizace.

Neustále se snažíme o kontrolu a rozvoj kvality poskytované služby. Hodnocení služeb ze strany klientů probíhá dvakrát ročně formou anonymního dotazníkového šetření. Změřujeme se na dodržování práv klientů, na kvalitu individuálního plánování, na kontrolu zplnomocňování klientů, na to, aby přebírali odpovědnost za svůj život. Jako nástroje zvyšování kvality poskytované služby nám slouží například aktualizace metodických postupů dle trendů v poskytování péče duševně nemocným, dále pravidelné porady, intervize, systém kontrol manažerkou terénních služeb, vzdělávání pracovníků a pravidelné supervize.

V tomto období probíhala vzájemná spolupráce s ostatními sociálními službami – Rytmus Liberec (oblast zaměstnávání), Sdružení Tulipan (oblast zaměstnávání, volného času), Člověk v tísni (oblast dluhového poradenství), Dolmen (záměna cílové skupiny – špatná dia-

agnostika některých klientů) a také Úřad práce (oblast zaměstnávání), Advaita (oblast závislosti). Nadále se snažíme o nastavení a zlepšení systému spolupráce mezi sociální službou a zdravotníky (praktičtí lékaři, ambulantní psychiatři, další specialisté), kde volíme strategii komunikace a neustálého oslovování, zapojování zdravotníků do řešení situace klienta.

S politováním musíme konstatovat, že oblasti, které vnímáme, jako problematické v poskytování kvalitní podpory pro klienty služby se v čase významně nemění, nadále to jsou:

Nedostatek ambulantních psychiatrů v Libereckém kraji. V oblastech, kde poskytujeme službu, si v průběhu roku 2022 neotevřel ordinaci žádný nový psychiatr. I v tomto období jsme museli s klienty hledat lékaře mimo náš kraj.

Nedostatek sociálního bydlení (městské byty, nízkonákladové bydlení, apod.) I když se snažíme o dobrou spolupráci s Centrem bydlení Liberec, pořád není dostatek dostupných bytů pro naši cílovou skupinu.

Komerční bydlení – vysoké nájem, kauce, odměny realitní kanceláří, v roce 2022 vytvořily ještě větší propast v dostupnosti bydlení pro naše klienty.

Stigmatizace v oblasti zaměstnávání – klienti těžko získávají pracovní uplatnění. Registrujeme nedostatečné množství skutečně chráněných pracovních míst, kde se pohlíží na zdravotní omezení. Klienti se často potýkají s vysokými nároky zaměstnavatelů a nastavením denních norem.

Stigmatizace duševního onemocnění v očích široké veřejnosti – se kterou se setkáváme třeba u sousedů našich klientů, u realitních makléřů, nebo zaměstnavatelů.

Fluktuace pracovníků v sociálních službách – nestabilní týmy, stálé zaučování nových kolegů, kteří nemají praxi v práci s cílovou skupinou.

V roce 2023 máme v plánu stabilizovat stávající terénní týmy, především v České Lípě, kde v průběhu roku 2022 byla vysoká fluktuace pracovníků. Za cíl jsme si stanovili podrobněji aktualizovat metodiku služby, především část s pracovními postupy, aby byla lepším vodítkem pro nově nastupující kolegy. U příležitosti 30. výročí vzniku organizace bychom rádi uspořádali sérii setkání v různých částech Libereckého kraje na téma „člověk s duševním onemocněním v obci“, kde bychom diskutovali na témata, které konkrétní lokality vnímá jako potřebná a zajímavá.

Rok 2022 v Liberci a Frýdlantu

V průběhu roku 2022 byla v Liberci služba poskytována 52 klientům. Bylo uzavřených 26 nových smluv a ukončených 18 smluv o službě. Důvody ukončení smluv:

- 8× naplnění cíle.
- 2× posílení kompetencí natolik, že službu již přestali potřebovat.
- 2× úmrtí klientů na závažné somatické selhání.
- 2× ukončení dohodou z důvodu malé motivace spolupracovat, na straně klienta
- 2× ukončení na základě dlouhodobé hospitalizace klientů a jejich přechod do jiné terénní služby.
- 1× ukončení ze strany klienty, respektive opatrovnice – dcery, která si spolupráci nepřála. (i když jako služba jsme s jejím rozhodnutím nesouhlasili. Nicméně klientka nechtěla jít do sporu s dcerou, a služba byla na její přání ukončena.)
- 1× ukončení ze strany služby pro nespolu práci klienta.

Všichni klienti byli informováni o možnosti služby opět využívat, pokud by se jejich situace zhoršila a měli by zájem spolupráci znovu navázat.

Cíle a oblasti podpory klientů služby:

V průběhu roku 2022 jsme pracovali převážně na cílech, které vycházejí z obecných cílů služby, tedy především na získání a zvládnutí

samostatného bydlení. Většina klientů, konkrétně 51, má ve spolupráci se službou vydefinováno více oblastí podpory.

U většiny klientů probíhá podpora při udržení stabilizovaného zdravotního stavu. Dobré psychické rozpoložení je jedním ze základních předpokladů pro to, aby klienti s duševním onemocněním zvládli samostatně bydlet.

Proto je tato oblast podpory v naší službě naprosto zásadní. Minimalizovat hospitalizace a učit se zvládat případné krize v domácím prostředí, je jednou s hlavních myšlenek nově pojímané péče o duševně nemocné. I přes podporu v této oblasti se nám nepodařilo zabránit hospitalizaci u 11 klientů:

- 4× krátká hospitalizace (do třech týdnů) a následná rekonvalescence doma za podpory služby.
- 2× dlouhodobá hospitalizace a ukončení služby.
- 3× delší souvislá hospitalizace (více než 3 měsíce). Jedná se o klienty, kde je onemocnění chronické a zhoršení stavu je dlouhodobé.
- 1× hospitalizace 7 týdnů – z důvodu vysazení medikace, a zásadního zhoršení zdravotního stavu.

Velice nás těší 4 klienti, u kterých se nám podařilo minimalizovat čas hospitalizace a podpořit je v co nejrychlejším návratu do života. Každý týden hospitalizace totiž zanechává stopy na sociálních kompetencích našich klientů.

Naplnění cílů spojených s bydlením:

- 9× se podařilo najít vhodné bydlení (Ve 2 případech ve spolupráci se službou chráněné bydlení).
- 3× se podařilo získat městský byt a to i díky kooperaci naší služby s Centrem bydlení Liberec.
- 4× se podařilo najít vhodné bydlení na komerčním trhu.
- 2× se klienti rozhodli bydlet na ubytovně a to proto, že oba přišli o stávající komerční bydlení, a nechtěli už hledat jiný byt.

- 3× se nám nalézt nové vhodné bydlení nepodařilo, přičemž jeden z těchto klientů žije na ulici. Služba mu je poskytována i za těchto podmínek a dále pokračujeme s klientem na řešení jeho situace.
- Naplnění cílů spojených s pracovním uplatněním:
- 7× se podařilo získat zaměstnání. (6 klientů stále pracuje. 1 sice v práci skončil po 3 měsících, ale zde bylo i toto zaměstnání velký úspěch, protože nepracoval přes čtrnáct let – naposledy před rozvojem onemocnění).
- 2× zařazení do projektu v organizaci Tulipan, kde si klienti zkoušeli osvojit pracovní návyky. (nácvik probíhal přes 4 měsíce, ani jeden z nich nakonec trvalou práci nezískal.
- 2× podpora při návratu do práce po dlouhodobém zhoršení zdravotního stavu.
- 4× podpora při výkonu zaměstnání, kvůli zhoršenému zdravotnímu stavu (Všichni si práci udrželi).

Za největší úspěch v roce 2022 považujeme získání 3 podnájmů na komerčním trhu s nemovitostmi, které si klienti za pomoci služby pronajmuli. Bydlení v běžné komunitě vnímáme jako nejlepší, protože klienti se plnohodnotně vracejí do obvyklého způsobu života. Podobně nás těší pracovní uplatnění pro 6 klientů. Konvenční bydlení a seberealizace, stálý příjem je základem pro úspěšné fungování našich klientů ve společnosti, což je hlavní myšlenkou poskytované služby. Za úspěch považujeme také, již výše zmíněné zkrácení doby hospitalizace u 4 klientů, kde spolupráce zdravotní a sociální složky péče o duševně nemocné byla evidentně k prospěchu klientů.

V roce 2023 bychom v našem týmu rády pokračovali v nastaveném systému práce směřujícím k zplnomocňování a předávání kompetencí klientům. Dle koncepce rozvoje v rámci organizace, by se měl náš tým posílit o novou kolegyni/kolegu, nástup je plánovaný na jaře 2023. V rámci týmu, k 30. výročí vzniku organizace, plánujeme uspořádat setkání s představiteli obcí, policií, sociálními službami a odbornou veřejností na téma

„Jak pomáhat lidem s duševním onemocněním zvládat obtížné situace v jejich životech, a minimalizovat tak případné negativní dopady nezvládnutých problémů na soužití v komunitě“. Chtěli bychom se dále soustředit na větší propagaci naší služby na území obcí Český Dub, Křížany, Hodkovice, Osečná, jelikož vnímáme, že většina lidí s duševním onemocněním z těchto oblastí končí stěhováním do Liberce, případně Jablonce nad Nisou, právě kvůli nedostatku podpory v jejich dosavadních bydlištích.

ROK 2022 na Jablonecku a Tanvaldsku

Ohledně personální situace byl náš tým poměrně stabilní, změna nastala až ke konci roku, kdy jsme s jednou zaměstnankyní ukončili pracovní poměr, místo ní k nám přišla již dlouholetá kolegyně z jiné služby organizace. Pro tým to tedy nepředstavovalo žádnou zátěž, lze tedy konstatovat, že týmová práce se celý minulý rok vedla v přátelském a spolupracujícím duchu. To bylo potřeba především v situacích, kdy jsme procházeli nepříjemnými situacemi. Na počátku roku totiž krátce za sebou zesnuly dvě naše klientky, což bylo pro tým emočně náročné. Na konci roku pak tým začal žít přípravou oslav třicátého výročí organizace, která se chystá v následujícím roce.

V oblasti bydlení poskytuje naše služba již tradičně řadu nácvikových a doprovodných služeb, a to především v oblasti nakupování a vaření. Pravidelné nácviky a doprovody na nákupy probíhají se třemi klienty, s další klientkou pak jde o domluvené nácviky, spojené s cílem socializace. Kromě jednoho klienta, který dlouhodobě zůstává na ubytovně, bydlí všichni naši klienti ve svých, nájemních nebo městských bytech. S naší podporou bydlení zvládají, někteří ale potřebují podporu v údržbě svých domů, s jeho zařizováním či nakupováním věcí potřebných do domácnosti.

Jablonecký tým je specifický tím, že poskytuje službu také na cvičném bytě organizace.

Z původních tří míst se jejich počet snížil pouze na místa dvě, protože bylo rozhodnuto, že byt bude poskytován klientům s duální diagnózou. To se však během roku ukázalo jako ne příliš výhodné, protože cvičný byt se nachází v lokalitě, kde se poměrně často pohybují nepřizpůsobiví občané. Během roku bylo na bytě ubytováno šest klientů, pouze jeden z nich odešel do městského bytu. Druhý se vrátil k rodičům, protože samostatné bydlení nezvládal a další paní, ačkoliv jejím původním cílem bylo najít si vlastní bydlení, se po několikaleté zkoušce odstěhovala zpět ke svému příteli. Čtvrtý pak odešel pro opakované nedodržování pravidel, především z důvodu užívání návykových látek a s podobnými problémy se na konci roku potýkali i další dva klienti, u nichž již v té době panoval předpoklad, že také oni v nácviku samostatného bydlení nebudou příliš úspěšní. Bylo tedy již zřejmé, že původní záměr pronajímat byt lidem s duální diagnózou není správný, a že bude muset být přehodnocen.

V oblasti zaměstnávání se podařilo dvěma klientům najít zaměstnání, jedna klientka však záhy skončila, druhý klient nadále pracuje. Další dvě klientky našly vhodného psychiatra, ačkoliv za ním musejí dojíždět až do Železného Brodu. V oblasti volného času si velice ceníme naší aktivizační pracovnice, která má s duševní nemocí vlastní zkušenost, a která chodí s klienty nejen nakupovat, ale také je doprovází na procházky a výlety. Sociální dávky v tomto roce byly vyřizovány většinou opatrovnicemi, pouze v jednom případě byla klientka pravidelně doprovázena na úřad práce ohledně příspěvku na bydlení. Jednomu z klientů byl pak také přiznán příspěvek na péči. Mimo doprovody na úřady pak také pravidelně doprovázíme klienty k lékařům, v případě destabilizace zdravotního stavu pak kontaktujeme náš multidisciplinární tým, který má k dispozici zdravotní sestru a psychiatricku.

Velice si ceníme spolupráce s opatrovnicemi magistrátu Jablonce nad Nisou, se kterými je dlouhodobě navázána výborná spolupráce.

Zrovna tak je dobrá spolupráce se sociální pracovníci města Tanvald. V tomto roce jsme také byli poměrně často v kontaktu s městem Velké Hamry a s obcí Kořenov. V oblasti dluhové problematiky jsme pak kontaktovali organizaci Člověk v tísni, do jejichž služeb klientka přešla, a v oblasti zaměstnávání organizaci Tulipan.

ROK 2022 na Českolipsku a Novoborsku

Klientům je poskytována podpora v rámci udržení jejich zdraví, při zajištění běžných záležitostí, udržení bydlení, údržby domácnosti, hledání či udržení zaměstnání, hospodaření v rámci finančního zajištění nebo tvorby finančního plánu. Klientům jsou také zajišťovány různé aktivizační služby.

Českolipský tým úzce spolupracuje s dalšími službami Fokusu – s multidisciplinárním týmem Nový Bor a chráněným bydlením. Externí spolupráce je navázána s Psychiatrickou nemocnicí Horní Beřkovice, odkud k nám přichází nejvíce klientů. Dále se tým snaží spolupracovat s dalšími organizacemi a institucemi (Člověk v tísni, Rytmus, Advaita, Isida, Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy v České Lípě, Úřad práce v České Lípě – oddělení pro OZP aj.) Tyto organizace na odborné úrovni pomáhají našim klientům při řešení nejrůznějších životních situací.

Fokus Liberec v důsledku nedostatku vhodných sociálních zařízení či sociálních bytů na území ORP Česká Lípa a ORP Nový Bor vytvořil možnost nájemního a komunitního bydlení pro cílovou skupinu klientů s duševním onemocněním na adrese Dubická 1603, 470 01 v České Lípě a v komunitním bydlení na adrese Ruská 3332, 470 01 Česká Lípa. Ubytování je určené pro klienty, kteří ukončují léčebný pobyt v psychiatrické nemocnici, nebo opakovaně selhávají v samostatném bydlení, případně z jiných důvodů (třeba konflikty s rodinou ve stávajícím bydlení). Ostatní klienti PSB ČL bydlí samostatně nebo s rodinou či spo-

lubydlícím ve vlastních nájemních bytech, azylových domech, ubytovnách, někteří jsou i bezdomovci.

V roce 2022 bydlelo v šesti nájemních bytech v Dubické ulici sedm klientů. Pět klientů bydlelo samostatně, dva klienti společně. V listopadu se pak jeden z nich odstěhoval do vlastního nájemního bytu s příbuzným, další dva klienti si pak zajistili bydlení v panelovém domě v bytě společnosti CPI v České Lípě, ale nadále využívají naše služby. Komunitní bydlení v Ruské ulici obývalo osm klientů. Klienti bydleli každý ve vlastní místnosti, kromě dvou klientek a dvou klientů, kteří obývali společnou místnost. Z důvodu porušování domovního řádu byl třem klientům ukončen pobyt. Další klient se pak vrátil k rodině, dva se přestěhovali do Azylového domu – Dům humanity v České Lípě. Komunitní bydlení bylo také ukončené klientce z důvodu jejího stěhování do Jablonce nad Nisou a předání do služby PSB Jablonec n/N. Jedné klientce jsme pomohli zajistit vlastní bydlení v panelovém domě v bytě společnosti CPI byty, kam se na počátku následujícího roku chystají odstěhovat také další klienti. Další klient si osobně podal žádost do následného bydlení v Brně, kde má přátele, s kterými by chtěl být častěji v kontaktu.

Mimo oblast bydlení se nám také v roce 2022 podařilo na základě spolupráce s klienty a rodinou v rámci utužení vztahů navrátit dva klienty zpět k rodině. Čtyřem klientům byla vyřizována žádost do DPS v České Lípě, ale na základě informací z DPS ČL nechtějí naše klienty přijímat, neboť v podmínkách uvádějí, že nepřijímají klienty s těžkým psychiatrickým onemocněním. Vzhledem k tomu, že naši klienti jsou v současnosti stabilizovaní, schopni bydlet v nájemních bytech Fokusu samostatně, užívat sociální služby, nevidíme důvod, aby nemohli bydlet nadále i v zařízení DPS i přes svoje onemocnění. A to i vzhledem k tomu, že byty Fokusu by měli naši klienti využívat po dobu, než budou stabilizovaní a schopni žít samostatně.

V rámci finančního zabezpečení jsme většině klientů v průběhu roku 2022 pomáhali vyřizovat sociální dávky na úřadu práce. Převážně dávky – příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, příspěvek na bydlení, příspěvek na péči a mobilitu. Dávky příspěvku na bydlení byly klientům přiznány v rámci nájemního bydlení na adrese Dubická 1603. Ostatní dávky klientům na adrese Ruská 3332 nebyly přiznány. Situace se změnila u 3 klientů, kteří se odstěhovali do nájemních bytů, kde jim nárok na dávku státní sociální pomoci vznikl.

V rámci zvýšení příjmu a seberealizace jsme s klienty pracovali i na nalezení vhodného zaměstnání. V této oblasti kooperujeme se zaměstnavateli chráněných dílen, s agenturou Rytmus, a také Úřadem práce v České Lípě, který je schopen zajistit pro naše klienty i v rámci jejich onemocnění vhodnou rekvalifikaci, aby se, i se svým zdravotním handicapem, mohli uplatnit na trhu práce. V průběhu roku 2022 se podařilo zaměstnat 6 klientů v chráněných dílnách.

Problém s financemi jsme řešili cca u 5 klientů, kterým nezbyvá dostatek prostředků na

živobytí. 3 klienti řeší dluhy, 1 klient má přiznaný důchod bez nároku na výplatu, 1 má status osoby se zdravotním omezením. Podporujeme klienty v tom, aby pracovali, a pokud to není možné, měli alespoň přiznané sociální dávky. A i přesto jsou jejich příjmy velice nízké, kdy mají problém uhradit také poskytované služby. S klienty aktivně pracujeme na zlepšení jejich životní situace, a to i ve spolupráci s rodinou klientů.

Tým se v tomto roce potýkal s personálním zajištěním. Na počátku roku byl sice složen z vedoucí a tří pracovníků, v průběhu roku bohužel všechny 3 pracovnice postupně z týmu odešly (2 ze zdravotních důvodů, 1 přešla do jiného týmu). Prioritně se tedy řešily s klienty pouze neodkladné záležitosti. Veřejní opatrovníci klientů z Nového Boru nám vyšli vstříc a v době nemoci pracovníků PSB ČL byli ochotni krátkodobě převzít služby a poskytnout je jejich klientům. V té době klientům nebyly poskytovány aktivizační služby, nýbrž prioritní služby, které souvisely s udržení stability klientů v rámci zdravotního stavu, bydlení, zaměstnání a finančního zajištění.

Ne všechny příběhy musí mít šťastný konec – příběh ženy z Tanvaldska

Na počátku roku kontaktovalo službu psychiatrické oddělení v Liberci. Šlo o paní Ditu, která byla hospitalizována, a která se již odmítala vrátit do svého bytu, protože v něm musela topit uhlím a dřívím, a to už se jí zdálo příliš obtížné. Do nemocnice se dostala poté, co chodila po domě a opakovaně oslovovala sousedy. Do nemocnice ji dovezl starosta obce a ten také informoval sociální pracovníci psychiatrického oddělení o tom, že mohou paní Ditě poskytnout pokoj v domě s pečovatelskou službou, rozhodne-li se opustit městský byt a ukončit tam nájemní smlouvu.

Šlo o malou horskou obec, v níž vládly poměrně úzké sousedské vztahy, a kde byla paní Dita pro svojí výstřednost známou osobností. Dva roky před tím jí zemřel dlouholetý přítel, o kterého se v posledních dnech jeho života starala, a na kterého při rozhovorech s pracovníky služby často vzpomínala. Ti ji nejdříve navštívili v jejím bytě. Šlo o neudržovaný technicky zastaralý byt, a samotné topení na tuhá paliva bylo skutečně poměrně komplikované, protože paní si musela pro uhlí i dříví docházet do kůlničky o dvě patra níže.

Služba se od začátku musela soustředit hned na několik věcí najednou. Paní Ditu podpořila v jednání se starostou a dalšími členy samosprávy. Paní Dita souhlasila s přestěhováním se do domu s pečovatelskou službou, na jehož prohlídku ji pracovníci týmu doprovodili. Obec přislíbila, že jí poskytne pracovníky údržby, kteří ji s odvozem věcí pomohou, jakmile to sněhové podmínky dovolí. Byl však měsíc únor, v té době opakovaně napadlo hodně sněhu, a pracovníci údržby byly po několik týdnů zatížení údržbou místních silnic. Také v místě, kdy paní Dita bydlela, bylo poměrně velké množství sněhu, takže stěhování nebylo v tu chvíli možné.

V době čekání na bydlení paní Dita ve svém bytě selhávala. Přestože služba poskytovala poměrně intenzivní podporu v rozsahu minimálně dvou vícehodinových intervencí týdně, nechala se paní Dita ještě jednou hospitalizovat, nakonec byla krátkodobě ubytována v bytě Dlouhá, kde přečkala do doby, než bylo stěhování možné. Mezitím jsme paní Ditě pomohli vyřídit nový občanský průkaz (starý ztratila), který byl potřeba především k podpisu nové nájemní smlouvy a řešeny byly i další věci v oblasti financí

Termín stěhování se po té, co začala být sněhová situace příznivější, podařilo domluvit. Během stěhování jí pracovníci služby poskytovali podporu, pomáhali sbalit věci, i se zařídit v novém pokoji. Paní Dita se s pečovatelkou místního domova s pečovatelskou službou znala, pokoj, který dostala, se jí líbil a zdálo se také, že si rozumí s dalším nájemníkem. V místě nového bydliště se pak začala také stýkat s kamarádkou, a zdálo se tedy, že vše proběhlo v pořádku, a že nyní bude paní Dita bydlet ve vyhovujících podmínkách, se zajištěnými službami, jako byl dovoz obědů a úklid, a že tedy další spolupráce bude již nastavena pouze v podobě kontaktních návštěv.

Paní Dita bydlela v domě s pečovatelskou službou pouze tři týdny, během kterých byla pravidelně navštěvována. Poté pracovníky naší služby informovala pečovatelka, že byla paní Dita nalezena na pokoji mrtvá, pravděpodobně se předávkovala léky.

Zpracovaly:

Mgr. Katarína Ondíková

Vedoucí služby v Liberci a v České Lípě

Mgr. Ing. Ivana Kovářová

Vedoucí služby v Jablonci nad Nisou

www.fokusliberec.cz/stranky/81/podpora-samostatneho-bydleni-.html

Služba sociální rehabilitace – multidisciplinární tým 2022

Úspěchy služby

Nově nastavená služba sociální rehabilitace s multidisciplinárním přístupem se ve své práci začala zaměřovat především na řešení zdravotně-sociálních dekompenzací klientů a jejich intenzivní podporu v tomto období, prvozáchyty ještě nediagnostikovaných lidí s psychotickými příznaky, řešení nestandardních situací v obcích, nebo při soužití v komunitě, kde příčinou může být právě duševní onemocnění. Depistáže v terénu, nastavení spolupráce se složkami záchranného systému (policie, RZS), nastavení spolupráce s obcemi v regionech, apod. Nedílnou součástí práce týmu je i vytváření sítí služeb kolem klientů, navázání na následné sociální služby, přičemž jednou z nich mohou být i ostatní sociální služby Fokusu Liberec.

Sociální práce s klienty vychází především z Case managementu, Recovery přístupu a asertivního přístupu. Služba také proaktivně kontaktuje nové klienty v terénu, a úzce spolupracuje s Psychiatrickým oddělením Krajské nemocnice v Liberci a Psychiatrickými nemocnicemi v Kosmonosech a Horních Bečkovcích.

Služba Sociální rehabilitace se transformovala do týmu sociální rehabilitace s multidisciplinárním přístupem v druhé polovině roku 2021. Do týmu přešli pracovníci, kteří do té doby pracovali v týmu Podpory samostatného bydlení. Bylo vypsáno výběrové řízení na nové pracovníky včetně vedoucího týmu. V červenci 2021 byl do týmu přijat nový vedoucí, který z osobních důvodů ukončil pracovní poměr ve zkušební době. Další vedoucí služby nastoupil až v říjnu 2021. V té době byli přijati na zkrácený pracovní úvazek psychiatrická a psycholog. Do týmu se také zapojil zkušený peer konzultant. Na začátku roku 2022 byl sestaven tým z jednoho vedoucího služby s úvazkem 0,75, dvou zdravotních sester (jedna s úvazkem 0,8, druhá s úvazkem 0,25). Dále byl v týmu

sociální pracovník s úvazkem 0,8, tři pracovníce v sociálních službách s úvazky 1, a 0,625 a 1, peer konzultant s úvazkem 0,625, psychiatr s úvazkem 0,2 a psycholog s úvazkem 0,5. Vzhledem k tomu, že docházelo k personálním změnám a bylo potřeba zaučit nové pracovníky, bylo vynaloženo veškeré úsilí k tomu, aby se klientům zajistila kvalitní služba. I přes náročné podmínky se podařilo stanovené cíle během roku 2022 naplnit. Úvazky přímé péče byly rozděleny mezi ORP Liberec, Frýdlant, Jablonec nad Nisou a Tanvald.

Od roku 2022 došlo také k rozšíření multidisciplinárního týmu sociální rehabilitace o tým, který začal fungovat na adrese T. G. Masaryka 46, Nový Bor, 473 01. V červnu 2022 skončil v týmu Liberec psycholog, a nového se podařilo najít až v září 2022. V průběhu celého roku jsme se také potýkali se stabilizací týmu v Novém Boru, kde docházelo ke značné fluktuaci pracovníků. Během roku došlo k nástupu 6 pracovníků, ať už na pozici zdravotních sester, či peer konzultanta. Většina z nich ale po pár měsících odešla. V Liberci se naopak podařilo během roku přijmout několik pracovníků, jak na pozici zdravotní sestry, tak sociálního pracovníka, jakož i pracovníka v sociálních službách. Nově do týmu nastoupila i další peer konzultantka.

Přestože byl plánován rozvoj na 11,5 úvazku, toto se nepodařilo naplnit, a úvazky byly v praxi navýšeny pouze na 10,5 úvazku. Koncem roku 2022 došlo k ustálení týmů v následujícím personálním obsazení: Odborná vedoucí týmu pro ORP Liberec, Jablonec nad Nisou, Tanvald a Frýdlant, odborná vedoucí pro ORP Česká Lípa a Nový Bor, provozní vedoucí, 3 sociální pracovníce, 2 pracovníce v sociálních službách, 2 peer konzultanti, 1 psycholog, 1 psychiatr, 3 zdravotní sestry, z nichž jedna si v průběhu roku doplnila vzdělání na psychiatrickou sestru.

V listopadu 2022 došlo v sídle Fokusu Liberec o.p.s. na Nezvalově ulici v Liberci k otevření psychiatrické ambulance pod hlavičkou Fokus Liberec z.ú.. Personální obsazení naší ambulance je psychiatr na 0,2 úvazku a psychiatrická zdravotní sestra na 0,5 úvazku.

I přes nenaplnění úvazků přímé péče v ZSLK byla v roce 2022 poskytnuta služba sociální rehabilitace s multidisciplinárním přístupem

103 klientům, což je více, než bylo v roce 2021. Kromě toho byla nabídnuta pomoc, či sociální poradenství 53 potencionálním klientům, se kterými nakonec smlouva nebyla uzavřena. Navíc došlo v roce 2022 k 15 včasným intervencím, z čehož se ve 3 případech jednalo o stabilizaci zdravotního stavu v prostředí klienta, ve 4 případech o dobrovolnou hospitalizaci a v 8 případech o nedobrovolnou hospitalizaci.

Příběh paní Milady z Liberce

Paní Milada bydlí v nájemním bytě v Liberci. Od roku 2020 využívala sociální službu Podpora samostatného bydlení. V březnu 2021 došlo k dekompenzaci zdravotního stavu a klientka byla hospitalizovaná na psychiatrickém oddělení v Liberci.

Na Velikonoce 2021 byla klientka, ačkoli nebyla zcela stabilizovaná, propuštěna. Vzhledem k tomu, že její zdravotní stav nebyl dobrý, souhlasila klientka se stabilizačním pobytem v psychiatrické nemocnici Kosmonosy.

Zde jsme Miladu pravidelně navštěvovali. Po propuštění z Kosmonos v červnu 2021 klientka ukončila sociální službu Podpora samostatného bydlení, a začala využívat službu Sociální rehabilitace.

Od samého počátku spolupráce projevovala snahu o stabilizaci svého zdravotního stavu a velice dobře spolupracovala. Situace byla o to složitější, neboť Miladě zemřel otec na onkologické onemocnění.

Abychom Miladu v této těžké situaci podpořili, a zabránili dalšímu zhoršení zdravotního stavu, probíhaly schůzky s ní denně a postupně se jich účastnili všichni členové týmu. Zdravotní sestry pomáhaly Miladě dodržovat medikaci, peer konzultant podporoval klientku v motivaci vydržet bez hospitalizace, kde výrazně pomáhala sdílená zkušenost. Pravidelně probíhaly i schůzky s naším psychologem, který klientce pomohl zvládnout bolest ze ztráty otce. Dobrá byla i spolupráce s ambulantním psychiatrem.

V září 2021 došlo k dekompenzaci klientky a ambulantním psychiatrem byla doporučena hospitalizace. Klientku se nám přesto podařilo namotivovat k tomu, že se pokusí stabilizovat svůj zdravotní stav doma. Probíhaly tedy pravidelné aktivizační schůzky i několikrát denně, zároveň jsme ji podpořili při komunikaci s psychiatrem a úpravě medikace.

Miladě se nakonec během měsíce podařilo situaci zvládnout. V průběhu zimy došlo k další depresivní epizodě, kterou klientka za naší podpory zvládla opět bez hospitalizace. Miladě se podařilo také urovnat rodinné vztahy s bratrem, které byly v minulosti kvůli dědictví napjaté.

Díky zlepšení zdravotního stavu, a tomu, že se za naší podpory Milada učí se svou nemocí lépe zacházet, začala opět pracovat.

Získala místo v naší organizaci jako aktivizační pracovnice. Práce se jí líbí a baví ji. Navíc v tomto zaměstnání může uplatnit i své vlastní zkušenosti s duševním onemocněním, neboť svým životním příběhem může inspirovat ostatní.

Považujeme za svůj velký úspěch, že se nám podařilo s Miladou zvládnout krizové situace bez hospitalizací. Každá hospitalizace je totiž velkým zásahem do běžného fungování člověka, a návrat k běžnému životu po hospitalizaci bývá někdy velmi těžký. Pokud se podaří situaci zvládnout

bez hospitalizace, je vždy lepší výhled na rychlejší návrat k normálu. Každá zvládnutá krize poskytuje klientům další nástroje

k tomu, jak nakládat s podobnými situacemi v budoucnu. A každá krize je potom důležitým krokem na cestě k zotavení.

Příběh pana Martina z Nového Boru

Pan Martin pochází z Prahy a stejně jako jeho bratr má duševní onemocnění. Jeho otec je umělecký malíř obrazů a věnuje se této práci bez ohledu na svou rodinu, proto chodí rodiny zajišťovala celou dobu matka. Otec hodně cestoval po světě kvůli své práci a pobýval tam i několik měsíců. Nakonec se rodiče zabýdli na Novoborsku.

Martinovy problémy se začaly projevovat okolo dvanáctého roku. Projevovaly se jako poruchy chování, které byly spojené s konzumací alkoholu a začaly jeho pobyty po léčebnách. Martin trpěl nedostatkem sebevědomí, sociální izolovaností a uspokojení nalézal pouze ve své malířské tvorbě. Až ve věku 21 let mu bylo diagnostikováno duševní onemocnění – schizofrenie.

Naši službu multidisciplinárního týmu vyhledali nejprve rodiče Martina a z rozhovoru s nimi vyplynulo, že by potřebovali pomoc pro svého syna, a že si s ním neví rady. Syn prý prodělal nedávno již několikátou léčbu na protialkoholním oddělení U Apolináře, trpí schizofrenií, sociální fobií, velmi těžce navazuje vztahy a je uzavřen ve svém bytě a nevychází. Z bytu, který mu pořídili rodiče, pouze občas dojíždí do Prahy, kde má své lékaře a kamarády z léčebny. Rodiče vyjádřili obavy, že se může v cizím prostředí a izolovaný uchýlit k užívání alkoholu. Po vzájemné dohodě s rodiči jsme navrhli několik možností, jak s Martinem navázat komunikaci nebo se alespoň o to pokusit. S Martinem jsme se telefonicky spojili, představili naši službu a pozvali ho k nám do kanceláře.

Spolupráci a první kontakty s Martinem jsme se započali krátkými procházkami po okolí, aby měl čas se postupně uvolnit a důvěřovat našemu kolektivu. Martin se postupně svěroval se svým příběhem. Velmi trpěl už jako

malý kluk nedostatkem lásky od své matky, která ji věnovala pouze staršímu bratrovi. Snažil se všemožně svou matku zaujmout, což se podle jeho mínění nepodařilo.

Naše společné schůzky začaly být častější a procházky se změnilly na výlety, postupně jsme přizvali i ostatní klienty a začala vznikat skupina lidí, která si velmi dobře rozuměla. To nás inspirovalo k založení klubu, kde mohou klienti trávit svůj volný čas, tvořit, bavit se, navazovat vztahy. Martin začal přebírat postupem času jeho vedení a přispíval svými nápady k činnosti klubu, a i k umělecké tvorbě. Podobně jako jeho otec, miluje Martin výtvarné umění a vše co se k umění váže.

Časem jsme si získali jeho důvěru natolik, že se nám Martin svěřil s tím, že má stále chuť na alkohol a není si jistý, zda to zvládne a nespadne znovu do závislosti. Naše spolupráce se na čas přerušila, když Martin odjel do Prahy za svou nejlepší kamarádku, se kterou má velmi úzký vztah. Tato kamarádka představuje prý pro Martina velkou inspiraci a ukázku silné vůle, že zvládnout se dá cokoli. Po návratu se nám Martin nabídl jako dobrovolník, naše terénní práce ho velmi zajímala a bavila a rád by pomáhal ostatním klientům.

Tento příběh končí tím, že jsme sice přišli o klienta, ale získali jsme nového kolegu, který k nám nastoupil do týmu na zkrácený úvazek jako aktivizační pracovník. Martin by si rád v budoucnu chtěl udělat kurz peer konzultanta a pomáhat svým příběhem i ostatním.

Zpracoval:

Bc. Jindřich Klíma

Provozní vedoucí multidisciplinárního týmu

www.fokusliberec.cz/stranky/83/socialni-rehabilitace.html

Služba domov se zvláštním režimem – Domov Krásná Studánka 2022

V Služba Domova Krásná Studánka má za sebou rok a půl svého fungování a díky kvalitní zdravotně-sociální péči a profesionálnímu přístupu pracovníků se daří vytvářet pro naše klienty prostředí opravdového domova. Klientům je tak poskytována základní zdravotní péče odbornou zdravotní sestrou přímo v Domově a pro tyto účely byla v Domově zřízena nová zdravotní ordinace.

V průběhu roku 2022 se ve dvou případech obměnilo složení klientů. V srpnu 2022 byla ukončena smlouva s klientkou K., která kvůli zhoršení zdravotního stavu strávila téměř celý rok 2022 v PN Kosmonosy, a dle lékařů nebyl výhled na zlepšení jejího stavu natolik, abychom se o ni jako služba mohli postarat. V září došlo k úmrtí naší nejstarší klientky, paní P. (71 let). Zemřela 5. září 2022 po více jak tříměsíční hospitalizaci v Krajské nemocnici Liberec.

V srpnu a v září byli do služby přijati dva noví klienti, oba z Chráněného bydlení Fokus. V roce 2022 byl průměrný věk klientů ve službě 63 let. Během roku došlo ke dvěma krátkodobým hospitalizacím z důvodu dekompenzace zdravotního stavu v Psychiatrické nemocnici Kosmonosy, jinak můžeme hovořit o stabilizovaném zdravotním stavu všech devíti klientů. Vzhledem k somatickým obtížím klientů spolupracujeme s celou řadou odborných lékařů a zdravotních zařízení, zvláště s Krajskou nemocnicí Liberec. Většina našich klientů má v péči praktická lékařka MUDr. Blažková z Mníšku.

Osvědčuje se nám individuálně plánovat a pravidelně revidovat s každým klientem jeho dlouhodobé i dílčí cíle, které si přeje v rámci služby dosáhnout. Každý klient má svého klíčového pracovníka, který se mu častěji věnuje a pravidelně s ním a s celým týmem na naplnění cílů spolupracuje. Např. jedna klientka, paní J., byla na tři týdny hos-

pitalizovaná kvůli zhoršení psychického stavu, jehož součástí byl mimo jiné absolutní nezájem o péči o osobní hygienu. Po jejím návratu bylo potřeba nastavit pevná pravidla v oblasti sebezpečí. Spolu s klientkou byl vytvořen krátkodobý plán, který každý týden společně s klíčovou pracovnící zhodnotila a přenastavila vzhledem k aktuálním potřebám. Paní J. po několika týdnech získala kýžené hygienické návyky a postupně se plánování a hodnocení rozvolnilo. Nyní je paní J. schopna hygienických úkonů sama bez vyzvání, což ve výsledku napomohlo zlepšení jejího psychického stavu více než třítýdenní hospitalizace.

Vzhledem k individuálním potřebám klientů došlo v Domově také ke stavebním úpravám. Jeden dvoulůžkový pokoj byl přepažen a vznikly tak dva jednolůžkové pokoje pro klientky L. a J. Obě tak mají více soukromí pro osobní život i pro setkávání se s návštěvami.

Během roku došlo k dalším fluktuacím mezi zaměstnanci. Byla ukončena pracovní smlouva se třemi pracovníky kvůli nenaplňování etického kodexu a byli přijati dva noví pracovníci v přímé péči. Po každém odchodu to byla příležitost znovu si s pracovníky pojmenovat klíčové hodnoty a principy organizace a povzbudit se v etickém přístupu ke klientům i kolegům. Na konci roku 2022 byl stabilizován tým pracovníků přímé péče, kteří se osvědčili v profesionálním přístupu ke klientům i schopností týmové spolupráce.

V září roku 2022 byla přijata na poloviční úvazek nová sociální pracovnice a na další poloviční úvazek ekonomicko-provozní vedoucí pobytových služeb. V listopadu byla přijata na poloviční úvazek nová aktivizační pracovnice. Posílení personálu dává příležitost se klientům aktivně věnovat a pomáhat jim vést důstojný a plnohodnotný život.

Klient F. prošel onkologickou léčbou bez nutnosti hospitalizace

Celé onemocnění u pana F. (roč. 1962) začalo tím, že si personál všiml, že klient trpí selektivní hluchotou – něco slyší a něco ne, někdy slyší a někdy ne. V rámci kontroly sluchu mu byl na ORL objeven tumor na hlasivce. Následující vyšetření prokázala, že se jedná o zhoubný nádor vyžadující onkologickou léčbu: ozařování hrtanu, po dobu dvou měsíců každý všední den. Nechtěli jsme, aby klient musel být na tuto dobu hospitalizovaný, protože jsme měli z dřívější zkušenost, že se tento klient při hospitalizaci (tj. v neznámém prostředí) chová tak, že nekomunikuje s ošetřujícím personálem, stane se plně inkontinentním, schová se v rohu místnosti, v lůžku nebo pod lůžkem, projevuje se dezorientací a není spolupracující. Po celé dva měsíce, kdy probíhala onkologická léčba, jsme tedy posílili tým a vyčlenili pracovníka, který denně s klientem jezdil na ozařování. V druhém měsíci ozařování již byl klient tak vyčerpán celým procesem, že bylo nutné zajistit dva pracovníky, kteří jej dopravili na ošetření a zpět. V té době již měl klient otok hrtanu tak výrazný, že mohl přijímat pouze nutriční nápoje. Klient ale nutriční nápoje odmítal a jeho vyjádření „raději umřu, než abych jedl toto“ bylo nutné brát s plnou vážností. Nastala každodenní starost, jak připravit mixovanou stravu, aby ji klient snědl a nehladoval. Podařilo se nám vytvořit nutričně plnohodnotný a chutný jídelníček, díky kterému byl pan F. ochotný jíst. Na konci onkologické léčby jsme společně dosáhli toho, že pán nepotřeboval umělou výživu, ani hospitalizaci. Jeho hmotnost za celou dobu tohoto procesu klesla nepatrně o 2 kg. Klient je nyní po stránce onkologického onemocnění zalečen a také v rámci duševní nemoci nedošlo k dekompenzaci.

Děkujeme za dar Vašeho života, Jano

Paní Jana se narodila v roce 1951 v Liberci. Dětství prožila s rodiči a nevlastní sestrou (dcerou

otce), popisovala jej jako velmi šťastné. Studovala na střední průmyslové škole, kterou na konci třetího ročníku ukončila a nastoupila na pozici operátorky strojů. Po půl roce se poprvé psychicky zhroutila a byla na dva měsíce hospitalizovaná. Brzy poté se seznámila se svým budoucím manželem. Po půlroční známosti otěhotněla a vdala se. Po porodu, v jejích 20 letech, došlo k další atace nemoci. Paní Jana tento stav popisovala jako mozkovou mrtvici, kdy přes noc přišla o paměť.

O syna se po návratu domů nebyla schopná sama postarat, s péčí jí pomáhal manžel a také její maminka. Po 5,5 letech se manželství rozpadlo a Jana se se synem vrátila k rodičům. Nastalo období častých hospitalizací. Když byla paní Jana doma, potřebovala stále pomoc rodiny. Neměla žádné zájmy, jen několikrát do roka šla s kamarádkou na zábavu. Několikrát krátce pracovala v invalidním družstvu, kde se vyráběly kliky a kondenzátory. Po rozvodu si Jana už partnera nenašla, měla jen několik krátkodobých známostí.

V roce 1989 byla hospitalizována v psychiatrické léčebně Kosmonosy, kde zůstala celkem sedmnáct let. Byla jí diagnostikována paranoidní schizofrenie s postpsychotickým defektem osobnosti. Čtrnáct let popisovala jako velmi nešťastných, až poslední tři roky se její zdravotní stav údajně zlepšil. V léčebně Janu zpočátku navštěvovala matka (otec byl již po smrti), po šesti letech matka zemřela také. V Kosmonosech začala paní Jana věřit v Boha a vztah s Ním jí byl po zbytek života oporou.

Fokus Liberec ji od roku 1993 začal pravidelně navštěvovat. Od roku 2004 měl Fokus první chráněné bydlení a pracovníci se snažili také paní Janu motivovat k opuštění léčebny, protože k hospitalizaci již dávno nebyl zdravotní důvod. Pacientka zůstávala v Kosmonosech spíše ze sociálních důvodů a také ze strachu ze života za zdí. Přechod mimo ústavní péči pro ni nebyl jednoduchý, příprava trvala dlouhých 5 let, ale zvládla ho a Jana nastoupila do chráněného bydlení.

Ve službě se paní Janě dařilo obnovovat dovednosti, které kdysi měla, dovedla se postarat o domácnost, udržovat pořádek, vařit a péct, v případě potřeby si sama zajela do centra města.

Vlivem stárnutí už paní Jana postupně přestávala zvládat péči o sebe sama a v roce 2020 byla přijata do nově vzniklé služby domova se zvláštním režimem Krásná Studánka. V Domově prožila dva roky plno-

hodnotného života, byla veselá a přátelské mysli a všichni ji tu měli rádi. V květnu 2022 byla paní Jana hospitalizovaná v KNL kvůli progresi onkologického onemocnění – karcinom plic. Její stav se lékařům již nepodařilo zlepšit a paní Jana 5. září 2022 ve věku 71 let zemřela.

Zpracovala:

Mgr. Bc. Faustýna Klára Šimová
sociální pracovník

Výroční zpráva Fokus Liberec

2022 – Oddělení zaměstnávání

- FOKUS Liberec provozuje chráněná pracovní místa v Liberci, Jablonci nad Nisou a v České Lípě a poskytuje pracovní příležitosti lidem se změněnou pracovní schopností

Chráněná pracoviště Fokus Liberec v roce 2022

- Recepce centra Fokus Liberec Nezvalova
- Úklidová služba na centrále Fokus Liberec
- Údržba pro liberecké a jablonecké pobočky Fokus
- Keramická dílna Liberec
- Kavárna Floriánka Jablonec nad Nisou
- Recepce Spolkového domu Jablonec nad Nisou
- Údržba a úklid poboček Česká Lípa
- Údržba zahrady centra Fokus Liberec Nezvalova
- Recepce psychologické ordinace Mgr. Krtičkové Liberec
- Kuchyň centra Fokus Liberec Nezvalova

Struktura odd. zaměstnávání v roce 2022

Liberec

- Recepční – 2 OZP, celkem 1 úvazek
- Údržbář – 3 OZP, celkem 1,5 úvazku
- Pracovník keramické dílny – 2 OZP, celkem 1,125 úvazku
- Zahradník – 1 OZP, 0,625 úvazku
- Kuchařka – 1 OZP, 0,5 úvazku
- Uklízečka – 3 OZP, celkem 1,5 úvazku
- Provozní pracovník, řidič – 1 OZP, 0,5 úvazku
- Vedoucí pracovník – 2 OZP, celkem 1,25 úvazku

Jablonec nad Nisou

- Číšník, servírka – 2 OZP, celkem 1,25 úvazku
- Recepční – 2 OZP, celkem 1 úvazek
- Kuchařka – 2 OZP, celkem 1,125 úvazku
- Vedoucí pracovník – 1 OZP, 0,625 úvazku

Česká Lípa

- Uklízeč – 1 OZP, 0,5 úvazku
- Údržbář, správce bytů – 1 OZP, 1 úvazek

Stručně k některým pracovištím odd. Zaměstnávání za rok 2022

Údržba pro liberecké a jablonecké pobočky Fokus

- Řemeslná dílna prováděla v roce 2022 samostatně běžné opravy a údržbu majetku v objektech FOKUS Liberec.
- Dílna rovněž realizovala řadu potřebných rekonstrukcí a úprav na objektech organizace, např. rekonstrukce kuchyní na centrále a v CHB Nezvalova, příprava ordinací na centrále Nezvalova a DZR Krásná Studánka, kompletní výmalba DZR Krásná Studánka, celková oprava nájemního bytu Dlouhá Jablonec nad Nisou.

- Částečně dílna zajišťovala přípravu i samotnou realizaci stěhovacích akcí – např. stěhování pobočky Tanvald a výpomoc při stěhování klientů organizace.
- Vzhledem k významnému vytížení nebyly v roce 2022 realizovány externí zakázky dílny.

Keramická dílna Liberec

- Dílna se účastnila plánovaných každoročních akcí, jako jsou velikonoční a podzimní trhy
- Na letní akci Modrý slon v ZOO Liberec výrobky získaly hlavní cenu.
- Pravidelné akce vždy téměř vyčerpají aktuální zásoby vyrobené keramiky.
- Na konci roku 2022 se dílna zúčastnila namísto několikadenních vánočních trhů několika intenzivních krátkodobých, pouze několikahodinových předvánočních prodejních akcí v korporátních firmách s velmi efektivním výsledkem. Během krátké doby několika hodin byla vyprodána téměř celá zásoba keramiky Fokusu Liberec.
- Po zkušenosti bude tedy zaměření keramické dílny pro rok 2023 na intenzivní prodejní akce a rovněž akce spojené s prezentací služeb Fokusu Liberec.

Kavárna Floriánka Jablonec nad Nisou

- Zásadní činností kavárny Floriánka je příprava celodenní stravy pro klienty Domova se zvláštním režimem Fokus Liberec v Krásné Studánce a její pravidelný dovoz přímo na místo spotřeby.
- Floriánka smluvně zajišťuje fungování recepce Spolkového domu a na vyžádání rovněž obědy pro jeho pracovníky.
- Vzhledem k dobrému jménu a nepřemrštěným cenám se po covidové pauze vrátili zákazníci, kteří mají dobrou zkušenost s objednávkami na různé rauty a občerstvení a to organizace i soukromé osoby .
- Floriánka zajistí na přání zákazníků rovněž dovoz sortimentu, přípravu a úpravu na místě a někdy i přímou obsluhu na příslušné akci
- Pro zaměstnance centrály Fokusu Nezvalova začala kavárna v roce 2022 dodávat polévky
- Občerstvení z Floriánky bylo s úspěchem dodáváno i na prezentační akce Fokusu Liberec
- Kavárna i recepce jsou aktuálně v provozu od 8.00 do 18.00 hodin

K dalším pracovištím

- Na zahradě centrály Fokusu Nezvalova se podařilo v roce 2022 obnovit pěstování zeleniny do kuchyně pro zaměstnance
- Pracoviště údržby v České Lípě se významně podílelo nejen na úklidu a údržbě ale rovněž na přípravě prostor k nastěhování po celkové rekonstrukci objektu Ruská.
- V roce 2022 byla spuštěna významná pomoc s dopravou klientů pro služby CHB a DZR.
- Podařilo se operativně zajistit výpomoc s úklidem na DZR při výpadcích uklízeček.

Zpracoval:

Marek Peš

vedoucí zaměstnávání

Ekonomický úsek je jedním ze základních stavebních kamenů, o které se opírá fungování organizace.

Fokus se neustále rozrůstá – za posledních 6 let nám narostl obrát skoro 3× – z necelých 16 mio v roce 2016 na 44,2 mio v roce 2022.

Kontinuálně narůstá počet zaměstnanců a poboček, proto se adekvátně tomu musí rozšiřovat i tým lidí zapojených do finančního řízení a řízení vnitřních procesů.

Zajišťujeme totiž kompletní servis pro to, aby kolegové v sociálních službách a zaměstnávání mohli vykonávat veřejně prospěšné služby v rámci všech činností organizace.

Řešíme vše od zajištění provozu všech poboček (smlouvy na nájem, energie, internet, telefony, auta, odpady, parkování, vybavení...) přes personální a mzdové záležitosti (personální agenda, vnitřní směrnice, zdravotní pojišťovny, okresní správa sociálního zabezpečení, finanční úřad), zajišťujeme kompletní IT a PR řešení a v neposlední řadě samozřejmě získáváme, administrujeme a vykazujeme finanční i nefinanční zdroje.

Každá koruna použitá v průběhu roku na cokoliv v rámci organizace nám projde několikrát rukama – nejprve při získávání financí, pak při realizaci nákladů a plateb a nakonec při vyúčtování (velmi často pak ještě několikrát při přeúčtování nákladů do jiných zdrojů, protože pravidla se nám v průběhu roku často mění).

Vzhledem k velikosti organizace a velkému množství zdrojů je logisticky poměrně náročné vše správně uřídit. Přesto si zakládáme na tom, abychom správně a v souladu se všemi pravidly vyúčtovali každou korunu, která nám projde rukama.

V roce 2022 jsme spravovali 7 různých činností organizace (5 sociálních služeb, zaměstnávání a hospodářskou činnost – pronájem bytů) na něž jsme čerpali 63 finančních zdrojů za 44 milionů Kč, které jsme úspěšně zadministrovali a vypořádali.

Bc. Lenka Schneiderová
vedoucí ekonomického úseku

KLUBOVÉ AKTIVITY V ROCE 2022

Pro lidi, kteří žijí s duševním onemocněním, nabízíme možnost využití našich klubových aktivit.

Všechny kluby vedou lidé s vlastním zdravotním handicapem.

Nabízíme zde možnost trávení volného času v bezpečném prostředí, kde nikdo nikoho nesoudí a nehodnotí. Do klubu může chodit každý, kdo je ochoten dodržovat pravidla. Není potřeba uzavírat žádnou smlouvu, ani docházet pravidelně.

Vytváříme tak nízkoprahovou alternativu pro lidi s duševním onemocněním, kteří nechtějí nebo nepotřebují sociální službu, ale hledají občasnou nebo pravidelnou činnost.

Kluby mají významnou roli na cestě k úzdavě, protože sdílení svých prožitků i zdravotních potíží pomáhá lidem lépe porozumět projevům jejich onemocnění. Zároveň kolegové z klubu mohou zaznamenat zhoršení zdravotního stavu někdy dříve, než člověk sám a pomoci mu tak řešit situaci včas.

V roce 2022 jsme nabízeli ARTEKLUB v Liberci a Jablonci, MYKLUB v Liberci a T-KLUB v Tanvaldu.

ARTEKLUB

V tomto roce pokračovaly oba ARTE kluby, vždy od 13.00–15.00 hodin. V Jablonci nad Nisou každou středu a v Liberci každý čtvrtek. V květnu se ARTE klub v Liberci přesunul na klubovnu a mohli jsme k tvorbě využívat i terasu a zahradu Fokusu.

Do výtvarných aktivit se během roku zapojilo 24 osob. Skupinová arteterapie má nespočet výhod. Lidé s podobnými potřebami a problémy si poskytují vzájemnou podporu a pomáhají si v jejich řešení. Dokáží se poučit ze zpětné vazby od lidí ze skupiny, což je neocenitelnou zkušeností. Pravidelná skupinová setkání jsou uzavřená a všichni ctí pravidla skupiny. Co se řeší ve skupině, zůstává ve skupině.

Kromě tvoření jsme shlédli tematické výstavy v IC Jablonec nad Nisou, výstavu obrazů Františka Jiroudka, navštívili OG lázně, uspořádali výlet na Malou Skálu a Dlaskův Statek, výlet na Kristýnu a Bránu Trojzemí, spojený s kresbou v plenéru. Zajímavé bylo i pozvání do Hrádku nad Nisou na Den zdraví, kde jsme se dozvěděli, jak si na tom stojíme po zdravotní stránce, vyslechli přednášku o zdravém stravování a mohli si o zdravém životním stylu popovídat s odborníky. Po skončení akce jsme navštívili místní IC a shlédli výstavy obrazů a grafik.

Vlastní tvoření nabízí úžasnou příležitost se lépe poznat a porozumět sobě samému. Nejde o to, jestli umíte kreslit či nikoliv. Pomocí různých výtvarných technik si užijete především proces a nad společnou interpretací nahlédnete na svůj život z jiného úhlu pohledu, který bude podnětný a pomůže Vám uvolnit bloky či změnit postoj, harmonizovat a ozdravovat celou svou bytost, vztahy s lidmi a s prostředím, v němž žijete.

Zpracovala:

Eva Lejsková

vedoucí ARTEKLUBu

MYKLUB Liberec 2022

Ráda bych Vás informovala o průběhu aktivit a zájmů v My Klubu, který je stále otevřen 2x týdně v prostorách Fokusu Liberec o.p.s., v ul. Nezvalova 662/18 v Liberci. Do klubu chodí jak stálí klienti, tak i přibývají noví zájemci, kteří se dozvídají o možnosti chodit do klubu z našich letáků, které jsou v čekárnách ambulantních lékařů, nebo přes asistentky, které pracují v sociálních službách Fokusu Liberec. V roce 2022 proběhlo 93 setkání klubu. Oproti roku 2021 proběhlo setkání více, jelikož nás již neomezoval covid-19.

S koordinátorkou klubu členové řeší každodenní starosti, pouštějí a poslouchají hudbu, předčítají ze své tvorby poezie, hrají na hudební nástroje a mnoho dalšího. Klub tak v bezpečném prostředí simuluje běžné společenské kontakty a interakce, které duševně nemocní důsledkem onemocnění a medikace mají snížené. Klub plní také velmi důležitou preventivní roli, kdy se členové už vzájemně znají, a při případném zhoršení zdravotního stavu umějí kolegy upozornit, že se jim zdá, že se něco děje, a včas doporučit kontakt se sociální službou nebo lékařem. V roce 2022 kromě možných setkání navštívil klub Obří sud Javorník, bobovou dráhu, vodní nádrž Harcov, několik filmových představení v Cinema city Liberec. V roce 2022 finančně klub podpořila Magna Exteriors (Bohemia) s.r.o. z Liberce. Do roku 2023 si přejeme, aby klub pokračoval dále, a že pro činnost klubu se najdou sponzoři, abychom i v roce 2023 mohli podniknout další, pro nás tak zajímavé a přínosné výlety a různé společenské akce, stejně tak, jak tomu bylo v předchozích letech.

Zpracovala:

Iveta Hlaváčková

koordinátorka MYKLUBu

T – KLUB Tanvald

Funguje nepravidelně, akce se konají na základě zájmu uživatelů.

V roce 2022 jsme absolvovali návštěvu populárně-vědeckého centra v Liberci a výlet do Českého ráje.

Nejprve jsme navštívili centrum iQLANDIA Liberec, a to zdejší planetárium na představení Kosmická odysea.

Pokud jde o výlet, vydali jsme se na zříceninu hradu Trosky, kde měli účastníci možnost v rámci lehké turistiky relaxovat při pobytu v přírodě a poznávat okolí svého kraje a jeho pozoruhodnosti.

Účastníci těchto aktivit je hodnotili velmi kladně a oceňovali, že naše organizace hradila vstupné, což jim učinilo tyto činnosti dostupnější. Nezanedbatelná byla rovněž socializace našich klientů.

Na rok 2023 plánujeme návštěvu Technického muzea v Liberci, a solnou jeskyni v hotelu Merkur v Jablonci nad Nisou.

Zpracoval:

Mgr. Jan Římnáč

koordinátor T-KLUBu

Klub Nový Bor

Od doby vzniku našeho týmu v Novém Boru jsme si lámali hlavy s kolegy, jak smysluplně využít volný čas našich klientů. Velká část naší klientely tráví většinu svého času doma o samotě. S obtížemi navazují vztahy s ostatními, nemají možnosti kulturního vyžití. Mají obavy si sami vyhledat nějakou zábavu na veřejnosti, díky horším komunikačním schopnostem a často i sociální fobii mají potíže navázat vztah založený na vzájemné důvěře.

Inspirací pro nás byl Karel, jeden z našich klientů, který miluje kreslení a tato aktivita mu pomáhá překonávat jeho těžké chvíle v nemoci. Karel jezdil jednou týdně do jedné organizace v Liberci, kde mohou klienti této organizace a ostatní zájemci trávit čas kreslením na volný způsob.

Tato informace nás inspirovala k tomu, že jsme v rámci našich možností zde na pobočce v Novém Boru zorganizovali pro všechny naše klienty jednou týdně klub. Tento klub jsme nezařadili jednotně na danou aktivitu, ale nechali jsme klientům na výběr, jak oni by rádi trávili společné chvíle v naší společnosti a také ve společnosti ostatních klientů.

Klub se od počátku setkal s velkým ohlasem, většina našich klientů začala klub navštěvovat. A dokonce i někteří klienti z okolních měst dle jejich možností dojíždět do Nového Boru. Pokud počasí dovolilo, konal se klub i mimo kancelář někde v přírodě, nebo jsme vyrazili na nějakou kulturní akci. Všechny tyto aktivity přispívají k dobrému psychickému stavu klientů. Propojení více činností najednou přispělo k dobré náladě našich klientů. Cestování hromadnými prostředky, komunikace a navazování vztahů, vedou k překonávání strachu, zlepšování komunikačních dovedností a posilování jejich sebevědomí. Hodně klientů se samo zapojilo do příprav dalších aktivit a začali přicházet s náměty a nápady.

Za novoborskou pobočku mohu konstatovat, že nám realizace klubové činnosti výrazně pomohla navázat s klienty lepší spolupráci a přes všechny překážky to otevřelo cestu ke vzájemnému poznání a otevřenosti a tím i k účinnější pomoci klientů na cestě k jejich zotavení a fungování v běžném životě.

Zpracovala:

Bc. Eva Chudějová, DiS.

vedoucí multidisciplinárního týmu Nový Bor

DESTIGMATIZACE A PREVENCE

Spektrum našich činností je poměrně široké a v průběhu let se dynamicky mění. Neustále se snažíme službami reagovat na potřeby lidí, kteří žijí se závažným duševním onemocněním, a také jejich blízkých. Všechny naše služby ale mají společné to, že různými způsoby pomáhají klientům a jejich rodinám hledat cesty ke spokojenému, zdravému a co nejsamostatnějšímu životu.

Velkou – leckdy dokonce nepřekonatelnou – překážkou, která ztěžuje mnohým cestu k úzdruvě, je stigma duševního onemocnění. V naší společnosti totiž stále ulpívají letité nánosy nepravd, mýtů a tabu o tom, co znamená žít s duševním onemocněním.

Nezbytnou součástí naší práce proto je destigmatizace – vyvracení mýtů a šíření pravdivých informací o duševním zdraví a životě s duševním onemocněním, a také prevence duševních onemocnění.

Destigmatizace v roce 2022:

Spolupřádali jsme 2 minikonference na Technické univerzitě v Liberci: Festival duševního zdraví na Fakultě humanitních studií a Den duševního zdraví na Fakultě zdravotnických studií.

Zrealizovali jsme vzdělávací program Základy komunikace s lidmi s duševním onemocněním pro pečovatelskou službu v Mnichově Hradišti.

Uspořádali jsme kulatý stůl pro poskytovatele sociálních služeb a veřejné opatrovníky na Novoborsku.

Zorganizovali jsme vzdělávací program na téma Zotavení pro uživatele v České Lípě.

Zúčastnili jsme se konference Liberecké psychologické dny s příspěvkem o práci komunitních týmů.

Na dvou fakultách Technické univerzity jsme zorganizovali výstavu vyvracející nejčastější mýty o duševním onemocnění.

Uspořádali jsme promítání filmu Paralelní životy s besedou pro studenty speciální pedagogiky v Liberci.

Prevence v roce 2022

Už v roce 2018 jsme získali licenci pro preventivní program Blázníš? No a!

Blázníš? No a!“ (BNA) je interaktivní program prevence duševního zdraví, který je postaven na otevřeném dialogu odborníků, lidí s vlastní zkušeností s psychickým onemocněním, studentů a jejich učitelů. Program probíhá formou workshopu přímo na školách, vždy se ho účastní jeden třídní kolektiv a jejich třídní učitel

V roce 2022 jsme uskutečnili 18 školských dnů. Oslovili jsme tak 18 pedagogů a 360 studentů.

Bc. Lenka Schneiderová
vedoucí týmu BNA

PODĚKOVÁNÍ

Mnohokrát děkujeme všem, kteří finančně podpořili naši činnost:

Ministerstvo práce
a sociálních věcí

Liberecký
kraj

Úřad práce ČR

Úřad práce ČR

Úřad práce
Jablonec nad Nisou

Úřad práce ČR

Úřad práce
Česká Lípa

Město
Liberec

Město
Jablonec nad Nisou

Město
Česká Lípa

Město
Nový Bor

Město
Doksy

Mikroregion
Frýdlantsko

Město
Nový Bor

Hrádek
nad Nisou

Město
Hrádek nad Nisou

Město
Tanvald

Město
Velké Hamry

Obec
Janov nad Nisou

Nadační fond
LASVIT

Nadace
PRECIOSA

Nadace
EURONISA

Nadace Olgy
Havlové - Výbor dobré vůle

Nadace
ČEZ

Nadace Jablotron

Potravinová
banka

Potravinová banka

Potravinová banka

Magna

Ježek Software

Technická univerzita Liberec

Náklady a výnosy 2022, přehled darů, příspěvků a dotací

Náklady	Kč (Zaokrouhleno na celé 100)
osobní náklady	32 860 772
Z toho osobní náklady ředitelka	??
Spotřebované nákupy (PHM, DDHM, materiál, zboží)	1 854 827
nákup zboží kavárny	604 665
Spotřeba energie	1 168 161
Opravy a udržování	901 158
Cestovné	34 773
Ostatní služby (nájemné, telefony, odpady, BOZP, IT služby, audit...)	6 237 764
Náklady na reprezentaci	969
Preventivní prohlídky	225 355
Odpisy	19 790
Poskytnuté členské příspěvky	26 000
pojištění, daně, poplatky, ostatní náklady	368 569
Náklady celkem	44 302 803
Z toho náklady na sociální služby celkem	36 090 892

Výnosy	Kč (zaokrouhleno na celé 100)
Provozní dotace	36 277 781
Tržby z prodeje služeb (soc. služby, řem. dílna, pronájmy, recepce JBC)	6 977 007
Tržby za prodané zboží - kavárny	434 955
Tržby za vlastní výrobky	117 900
Přijaté příspěvky (dary)	174 431
Ostatní výnosy (odpisy, bank. úroky, úhrady za škodu, prodej materiálu...)	209 830
Výnosy celkem	44 191 904
Z toho výnosy na sociální služby celkem	35 936 341

Výkaz přijatých dotací a příspěvků v roce 2022

dle § 18a ZDP

Přijaté příspěvky

Název	Kč
Velké Hamry	3 000
Nadace JABLOTRON	5 000
MAGNA	5 000
Přij. sponz. dary – právn. osoby	19 520
Nadace Euronisa	20 000
přijatý bezplatný dar	65 911
Nadace Preciosa	15 000
Nadační fond LASVIT	8 000
Hrádek nad Nisou	33 000
Celkem	174 431

Provozní dotace

Název	Kč
Dotace MPSV	24 091 840
Dotace z ÚP – zaměstnávání	5 547 090
Dotace z ÚP na provoz	2 070 823
Dotace – Liberecký kraj – SR	490 000
Dotace – Liberecký kraj – CHB	490 000
Dotace – Liberecký kraj – STD	337 000
Dotace – na nová pracovní místa ÚPTERÉN	90 000
Dotace – dotace na nová pracovní místa ÚPSTD	30 000
Dotace – Liberecký kraj – PSB	490 000
Dotace – Liberecký kraj – DZR	490 000
Dotace – Liberecký kraj preventivní program Blázníš? No a!	49 000
Dotace na sociální služby obce	2 102 028
Celkem	36 277 781

Správní radě

Obecně prospěšné společnosti:
Sídlo:
IČ:

FOKUS Liberec o.p.s.
Nezvalova 662/18, 460 15 Liberec XV-Starý Harcov
467 49 411

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky obecně prospěšné společnosti FOKUS Liberec (dále také „Společnost“), která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2022, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2022 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Společnosti jsou uvedeny v příloze účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává ve všech významných (materiálních) ohledech věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Společnosti k 31. 12. 2022, nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2022 v souladu s účetními předpisy České republiky.

Auditor dále konstatuje, že část účetnictví Společnosti zachycující náklady a výnosy, které dokládají čerpání dotací přijatých Společností na základě „Smlouvy o poskytnutí dotace na poskytování služeb v obecném hospodářském zájmu z rozpočtu Libereckého kraje z finančních prostředků ministerstva práce a sociálních věcí na rok 2022 č. OLP/345/2022“ ve znění dodatků č. 1 až 3 uzavřené mezi společností a Libereckým krajem je vedeno v souladu s právními předpisy a podmínkami uvedené smlouvy. Evidence nákladů krytých z dotace je řádně vedena, nebylo zjištěno neoprávněné použití dotačních prostředků.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Společnosti nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2, písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán Společnosti.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Společnosti, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán Společnosti odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán Společnosti povinen posoudit, zda je Společnost schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy statutární orgán plánuje zrušení Společnosti nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol statutárním orgánem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Společnosti relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán Společnosti uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky statutárním orgánem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou vý-

znamně zpochybnit schopnost Společnosti nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Společnosti nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Společnost ztratí schopnost nepřetržitě trvat.

- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Audit provedli auditor **Ing. Lumír Šubert**, číslo auditorského oprávnění 1431, a asistent auditora **Ing. Vlastislav Cejnar**, registrační číslo 713.

Zpráva auditora se předává společnosti ve dvou vyhotoveních svázaných a v jednom vyhotovení nesvázaném.

V Liberci, dne 30. 6. 2023 zprávu auditora vypracoval jménem auditorské společnosti:

AUDITEX, s.r.o.

1. máje 97/25

460 07 Liberec III-Jeřáb

číslo auditorského oprávnění 9

Ing. Lumír Šubert

jednatel společnosti

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA za rok 2022

Název účetní jednotky: FOKUS Liberec o.p.s.
Sídlo: Nezvalova 662/18, 460 15 Liberec XV – Starý Harcov
IČ: 46749411
Rozvahový den: 31. 12. 2022

Obsah účetní závěrky: 1) Rozvaha k 31. 12. 2022
2) Výkaz zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2022
3) Příloha účetní závěrky za rok 2022

Okamžik sestavení účetní závěrky:
Podpisový záznam statutárního orgánu:
13. 6. 2023

ROZVAHA

ke dni 31. prosince 2022 (v celých tisících Kč)
FOKUS Liberec o.p.s.

AKTIVA		Stav k 1.1.2022	Stav k 31.12. 2022
A.	Dlouhodobý majetek celkem	5 356	5 130
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	210	210
2.	Software	210	210
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	7 337	7 337
1.	Pozemky	1 106	1 106
3.	Stavby	4 833	4 833
4.	Hmotné movité věci a jejich soubory	1 335	1 335
7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	63 63	
III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	6 6	
1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	6 6	
IV.	Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-2 197	-2 423
2.	Oprávky k softwaru	-210	-210
6.	Oprávky ke stavbám	-864	-961
7.	Oprávky ke hmotným movitým věcem a jejich souborům	-1 060	-1 189
10.	Oprávky drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-63	-63
B.	Krátkodobý majetek celkem	12 340	7 834
I.	Zásoby celkem	21	11
1.	Materiál na skladě	1	1
7.	Zboží na skladě a v prodejnách	20	10
II.	Pohledávky celkem	83	348
1.	Odběratelé	1	5
4.	Poskytnuté provozní zálohy	29	286
6.	Pohledávky za zaměstnanci	51	45
11.	Ostatní daně a poplatky	2	2
18.	Dohadné účty aktivní	1	
III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	10 434	5 497
1.	Peněžní prostředky v pokladně	242	434
3.	Peněžní prostředky na účtech	10 192	5 063
IV.	Jiná aktiva celkem	1 802	1 978
1.	Náklady příštích období	54	168
2.	Příjmy příštích období	1 748	1 810
AKTIVA CELKEM		17 696	12 964

PASIVA		Stav k 1.1.2022	Stav k 31.12.2022
A.	Vlastní zdroje celkem	5 329	5 070
I.	Jmění celkem	5 842	5 181
1.	Vlastní jmění	6 036	5 375
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	-194	-194
II.	Výsledek hospodaření celkem	-513	-111
1.	Účet výsledku hospodaření	x	-111
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-513	x
B.	Cizí zdroje celkem	12 367	7 894
III.	Krátkodobé závazky celkem	7 622	3 323
1.	Dodavatelé	68	411
3.	Přijaté zálohy		5
4.	Ostatní závazky	4	
5.	Zaměstnanci	2 782	1 865
7.	Závazky k institucím soc.zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	1 397	869
9.	Ostatní přímé daně	259	73
12.	Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	3 082	
22.	Dohadné účty pasivní	30	100
IV.	Jiná pasiva celkem	4 745	4 571
1.	Výdaje příštích období	2	179
2.	Výnosy příštích období	4 743	4 392
PASIVA CELKEM		17 696	12 964

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

za rok končící 31. prosince 2022 (v celých tisících Kč)

FOKUS Liberec o.p.s.

Položka	NÁZEV	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	Náklady		
I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	9 665	1 137
1.	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskadovaných dodávek	2 844	179
2.	Prodané zboží	605	
3.	Opravy a udržování	897	4
4.	Náklady na cestovné	35	
5.	Nákladyna reprezentaci	1	
6.	Ostatní služby	5 283	954
III.	Osobní náklady	32 881	
10.	Mzdové náklady	25 112	
11.	Zákonné sociální pojištění	7 749	
13.	Zákonné sociální náklady	20	
IV.	Daně a poplatky	17	
15.	Daně a poplatky	17	
V.	Ostatní náklady	352	
17.	Odpis nedobytné pohledávky	47	
18.	Nákladové úroky	63	
22.	Jiné ostatní náklady	242	
VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	225	
23.	Odpisy dlouhodobého majetku	225	
VII.	Poskytnuté příspěvky	26	
28.	Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	26	
	Náklady celkem	43 166	1 137
B.	Výnosy		
I.	Provozní dotace	36 278	
1.	Provozní dotace	36 278	
II.	Přijaté příspěvky	174	
3.	Přijaté příspěvky (dary)	174	
III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	6 432	1 098
IV.	Ostatní výnosy	177	
10.	Jiné ostatní výnosy	177	
V.	Tržby z prodeje majetku	33	
13.	Tržby z prodeje materiálu	33	
	Výnosy celkem	43 094	1 098
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-72	-39
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	-72	-39

Příloha účetní závěrky sestavené k 31.12.2022

(v souladu s § 29 a § 30 vyhlášky č. 504/2002 Sb.)

Název a sídlo účetní jednotky:

FOKUS Liberec o.p.s.
Nezvalova 662/18
460 15 Liberec XV-Starý Harcov
IČ: 46749411

Datum vzniku: 26.10.2013

Společnost vznikla změnou právní formy podle zákona č. 68/2013 Sb. z občanského sdružení FOKUS Liberec občanské sdružení, s rozhodným dnem zápisu obecně prospěšné společnosti do rejstříku.

Právní forma účetní jednotky: o.p.s.

Druh obecně prospěšných služeb:

Poskytování sociálních služeb, zaměstnávání lidí se zdravotním postižením a psychosociální rehabilitace duševně nemocných lidí.

- a) zřizuje zařízení mimonemocniční komunitní péče, tj. chráněné dílny a tréninková pracovní místa, sociální centra, psychoterapeutická denní sanatoria, chráněné bydlení, kavárnu na půli cesty a jiná podobná zařízení, poskytuje terénní péči.
- b) v rámci pracovní a sociální rehabilitace se zabývá výrobou a prodejem keramiky, ručního papíru, drobných výrobků z papíru, dřeva a jiných přírodních materiálů, řemeslnými činnostmi.
- c) poskytuje vzdělání v arteterapii, vzdělání v řemeslech (keramika, drátování, tkaní apod.) edukace o životě s duševní nemocí, vzdělání ve standardech sociálních služeb, kurzech pro resocializační pracovníky.
- d) pořádá rekondiční pobyty a pobyty zaměřené na práci s arteterapeutickými technikami.
- e) obhazuje práva a zájmy duševně nemocných vůči státním orgánům, hospodářským organizacím a jiným institucím v rozsahu pracovních a sociálních problémů.
- f) účastní se na tvorbě a úpravách právních norem a jiných všeobecně závazných předpisů týkajících se občanů se zdravotním postižením v oblasti duševního zdraví.
- g) sdružuje a spravuje prostředky určené k rozvoji péče o duševně nemocné a o duševní zdraví a účelně s nimi nakládá v souladu se svým posláním a zaměřením.
- h) podněcuje vytváření regionálního systému péče o duševně nemocné
- i) spolupracuje s odbornými psychiatrickými, psychosociologickými pracovišti, zařízeními sociální péče, občanskými a zájmovými sdruženími, výrobními organizacemi, církvemi a zejména se sdruženími s podobným posláním na území ČR a v mezinárodním měřítku.

Ostatní činnosti účetní jednotky:

Hospodářská činnost o.p.s.:

Společnost nabízí nájem nebytových prostor a pronájem bytových prostor pro uživatele služeb.

Okamžik sestavení účetní závěrky: 13. 6. 2023

Statutární orgán – ředitel

JANA HORÁKOVÁ, dat. nar. 28. června 1964

č.p. 147, 463 53 Rynoltice

Ředitel jedná za společnost ve všech věcech samostatně.

Správní rada

předsedkyně správní rady:

RŮŽENA BERGMANOVÁ, dat. nar. 25. ledna 1960

Na Bídě 565/8, Liberec IV-Perštýn, 460 01 Liberec

den vzniku funkce: 26. října 2013

den vzniku členství: 26. října 2013

členka správní rady:

BOHUMILA HODNÁ, dat. nar. 14. února 1947

5. května 39/30, Liberec I-Staré Město, 460 01 Liberec

den vzniku členství: 26. října 2013

členka správní rady:

JANA VOŠLAŘOVÁ, dat. nar. 20. prosince 1968

Vnější 1389, Liberec XXX-Vratislavice nad Nisou, 463 11 Liberec

den vzniku členství: 26. října 2013

Dozorčí rada

předsedkyně dozorčí rady:

LENKA SCHNEIDEROVÁ, dat. nar. 23. května 1980

Klostermannova 883/8, Liberec I-Staré Město, 460 01 Liberec

den vzniku funkce: 26. října 2013

den vzniku členství: 26. října 2013

členka dozorčí rady:

PETRA HANELOVÁ, dat. nar. 1. ledna 1980

Na Bídě 565/8, Liberec IV-Perštýn, 460 01 Liberec

den vzniku členství: 26. října 2013

člen dozorčí rady:

PŘEMYSL HOLEŠ, nar. 23.6.1980

Josefa Hory 4079/21, 466 04 Jablonec nad Nisou – Mšeno nad Nisou

den vzniku členství: 29. června 2018

Zakladatel:

BOHUMILA HODNÁ, dat. nar. 14. února 1947

5. května 39/30, Liberec I-Staré Město, 460 01 Liberec

JANA VOŠLAŘOVÁ, dat. nar. 20. prosince 1968

Vnější 1389, Liberec XXX-Vratislavice nad Nisou, 463 11 Liberec

RŮŽENA BERGMANOVÁ, dat. nar. 25. ledna 1960

Na Bídě 565/8, Liberec IV-Perštýn, 460 01 Liberec

Vklady do vlastního jmění:

Nebyl vložen žádný vklad do vlastního jmění.

Účetní období, za které je sestavena účetní závěrka a rozvahový den:

Účetním obdobím účetní jednotky je kalendářní rok 2022.

Rozvahovým dnem je dle § 19 odst.1 ZOÚ 31.12.2022.

Odměny funkční požitky členům statutárních, kontrolních a jiných orgánů

V účetním období nebyly členům kontrolních nebo jiných orgánů vyplaceny žádné odměny a nebyly sjednané žádné závazky ohledně funkčních požitků.

Další majetková plnění členům statutárních, kontrolních a jiných orgánů.

Členům statutárních, kontrolních a jiných orgánů nebyly poskytnuty během účetního období žádné zálohy ani úvěr. Společnost taktéž nepřijala během účetního období žádný závazek na jejich účet jakožto určitý druh záruky.

Účasti v obchodních společnostech

Z důvodu organizační změny v roce 2012 občanské sdružení založilo Fokus Liberec s.r.o. a je jeho 100 % vlastníkem. Výše základního vkladu – 200 tis. Kč.

Jednatel s.r.o. je PhDr. Jana Horáková.

Hospodářský výsledek s.r.o. za rok 2022 je zisk 0,20 Kč.

Majetkový podíl byl oceněn metodou ekvivalence.

Pohledávky neobsažené v rozvaze

Společnost nemá žádné.

Závazky neobsažené v rozvaze

Společnost nemá žádné.

Přijaté dotace a dary

Od Krajského úřadu Liberec, Úřadu práce, Městského úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí a od Nadací, města Liberec, Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Nový Bor, Doksy, Frýdlant, Hrádek nad Nisou, Tanvald a Janov nad Nisou – viz příloha.

Informace doplňující a rozvádějící položky v účetních výkazech

Stav účtu 32100 – Dodavatelé je k 31.12.2022 410 952,87 Kč.

Všechny položky na účtu 32100 byly ke dni 13.06.2023 uhrazeny.

Informace o zaměstnancích

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců v roce 2022:

Všichni zaměstnanci: 74,89 osob

zaměstnanci OZP + OTZP 26,09 osob

z toho:

OZP	18,51 osob
OTZP	7,57 osob
personál	48,80 osob

41,22 : 74,89 = 55,04 % osob se zdravotním postižením

Mzdové náklady:	25 112 tis. Kč
Sociální pojištění:	7 749 tis. Kč

Použité účetní metody

Dlouhodobý majetek je oceňován pořizovacími cenami, které zahrnují i vedlejší náklady související s pořízením. Movité věci jsou v rámci dlouhodobého majetku evidovány od pořizovací ceny převyšující 80 tis. Kč, nehmotný majetek od pořizovací ceny převyšující 80 tis. Kč. Odpisy jsou účtovány ve výši stanovené pro daňové účely.

Zásoby jsou oceňovány pořizovací cenou, společnost při účtování zásob používá variantu „B“.

V souladu s § 18, odst. 7 vedeme odděleně příjmy, které jsou předmětem daně, a příjmy, které nejsou předmětem daně nebo jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozeny. Stejně tak vykazujeme náklady.

Dále vedeme odděleně výnosy a náklady připadající na hlavní a hospodářskou činnost. Celková výsledovka za společnost je dále rozčleněna na jednotlivé dílčí výsledovky dle druhu činnosti a služeb a zdrojů financování. Tyto jednotlivé výsledovky tak vypovídají o výnosech a čerpaných nákladech z přijatých dotací a příspěvků.

Třída O – k 31.12.2022

Společnost získala v roce 2006 od Statutárního města Liberec nemovitost v Nezvalově ulici v Liberci (tj. pozemky a budovu) na základě kupní smlouvy reg. č. 2604/04/0293. Nemovitosti jsou v účetnictví vedeny v hodnotě kupní ceny 2 197 tis. Kč. Dle uzavřené smlouvy se výše závazku snižovala o jednu desetinu kupní ceny za každý rok splnění podmínek sjednaných ve smlouvě. Hodnocené období skočilo 6.4.2015, tímto dnem zanikl smluvní závazek.

V roce 2015 bylo provedeno technické zhodnocení budovy Nezvalova č.p. 662 v rámci projektu „Energetická úspora objektu občanské vybavenosti – Občanské sdružení FOKUS“.

Celková hodnota technického zhodnocení podle jednotlivých faktur:

Faktura	Kč
F2012030 ČECHÁK & spol. s.r.o	146 850,00 Kč
F2014080 ČECHÁK & spol. s.r.o	150 816,88 Kč
F2014209 ČECHÁK & spol. s.r.o	36 300,00 Kč
F2014210 ČECHÁK & spol. s.r.o	66 066,00 Kč
F2015117 CORRIDOR PROJECT s.r.o.	3 225 240,00 Kč
F2015125 Ing. Michal Schneider	50 000,00 Kč
F2015266 ČECHÁK & spol. s.r.o	66 550,00 Kč
Celkem	3 741 822,88 Kč

V rámci projektu „Energetická úspora objektu občanské vybavenosti – Občanské sdružení FOKUS“ společnost obdržela investiční dotace od MŽP a SFŽP ve výši 2 233 351,80 Kč. Zbývající část financovala z vlastních zdrojů.

V roce 2022 nebyly na účtech dlouhodobého majetku zaúčtovány žádné přírůstky ani úbytky. Snížení účetní hodnoty je představováno zúčtovanými odpisy.

Závazky, které nejsou evidovány v účetnictví (neuvedené v rozvaze):

Účetní jednotka nemá žádné závazky, které by neevidovala v účetnictví.

Splatné závazky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku neza-městnanosti a přehled splatných závazků veřejného zdravotního pojištění:

Účetní jednotka eviduje na účtech pouze závazky splatné v lednu 2023.

V tis. Kč	Závazek v Kč	Vznik závazku	Druh závazku	Vypořádání
OSSZ	647 007	prosinec 2022	Odvod z mezd za 12/2022	16.01.2023
Zdravotní pojištění	222 223	prosinec 2022	Odvod z mezd za 12/2023	16.01.2023
Celkem	869 230			

Evidované nedoplatky u místně příslušného finančního úřadu (částka, datum, vznik)

V tis. Kč	Závazek v Kč	Vznik závazku	Druh závazku	Vypořádání
Finanční úřad	69 418	Prosinec 2022	Záloha na daň z příjmů FO	16.01.2023
	4 257	Prosinec 2022	Srážková daň z příjmů FO	16.01.2023
Celkem	73 675			

Tvorba a použití rezerv

O rezervách ze zákona neúčtujeme.

Způsob zpracování účetních záznamů

Účetní záznamy jsou zpracovávány na účetním programu Software „STEREO“, od firmy KASTNER Software s.r.o.

Pokladní knihy vedeme i ručně, pro kontrolu s pokladními knihami z PC. Interní doklady vystavujeme v účetním programu.

Úschova účetních záznamů

Účetní záznamy jsou archivovány v souladu s paragrafy 31 a 32 ZoÚ v příručním archivu účetní jednotky.

Výsledek hospodaření v daňovém přiznání

Výsledek hospodaření na ř. 10 obsahuje všechny výnosy a náklady za celou společnost včetně dotací a příspěvků.

Z důvodu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a uplatnění slev podle § 35 odst. 1 písm. a) a b) společnosti nevznikla daňová povinnost na daň z příjmů právnických osob.

Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období

Účetní jednotka převedla ztrátu z roku 2021 na základě rozhodnutí Správní rady o.p.s. na účet vlastního jmění.

V Liberci 13. 6. 2023

vypracovala:

Marie Niševová

účetní

Fokus Liberec o.p.s.

Nezvalova 662/18
460 15 Liberec XV-Stary Harcov
www.fokusliberec.cz